

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

Proprietar: Societatea Anonimă de editură ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Perioadice sub No. 10/1-1938, Trbf. Arad

ARAD, ANUL 54, No. 236.

1939. október 17., kedd

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GÉZA

Királyi szavak

Romániának ma inkább, mint bármikor, szüksége van arra, hogy fiatt egy cél és egy hit érdekében egyesítse.

Csakis az összességnek az ujjaszületett Románia körüli csoportosításával találjuk meg azt az erőt, amely kösziklaként állhat ellen a veszedelmeknek.

Fényes külsőségek között ünnepelte az ország II. Carol király születésnapját

ország II. Carol király születésnapját

Nagyfontosságú állampolitikai és társadalmi kezdeményezések bejelentésével tették nevezetesebbé a királyi évfordulót

Az Uralkodó mozgósította a Nemzeti Ujjaszületés Frontját

Üfelsege II. Carol király születésnapja alkalmával a ragyogó őszl verőfénybe, zászlódiszbe öltözött az egész ország. A közhivatalok ajtajai zárva maradtak, az utcák mindenütt megteltek ünneplő közönséggel és az ország valamennyi templomát zsúfolásig töltötte meg a nép, hogy II. Carol király 46-ik születésnapja alkalmával hálaadó istentiszteleten vegyen részt.

Az ünnepekből Arad is fényes és pompával vette ki részét. A kora reggeli órákban már minden házban, minden üzletben megjelent a nemzeti színű lobogó. Reggel nyolc órakor az iskolákban a tanárok ünnepélyes külsőségek között az Uralkodó életéről tartottak előadást és ismertették ennek a napnak, október 16-nak jelentőségét. A diákok, az előadások után katonás rendben a várba vonultak a tanárok vezetésével, hogy a vári templomban megtartandó istentiszteleten résztvegyenek. Addigra már gépkocsik hosszú sora szállította a közönséget a vári templomhoz, ahol Magier Andrej dr. görög-keleti püspök fényes papi segédlettel Te Deumot tartott. Az istentiszteleten a város valamennyi katonai és polgári előkelősége megjelent. Ott voltak testületileg a köztisztviselők és a N. U. F. gárdájának tagjai is. Ugyanebben az órában az ország többi templomaiban is hasonló hálaadó istentiszteletet tartottak.

A görög-katolikus templomban Popa Iosif esperes tartott istentiszteletet papi segédlettel. A görög-keleti szerb templom szintén zsúfolásig telt meg. A római katolikus templomban mise a református és az evangélikus templomokban istentisztelet volt. Az izraelita templomban a hittanár-rabbi istentisztelet keretében emlékezett meg a nap jelentőségéről.

A délelőtti ünnepek folytatásaként délután 4 órai kezdettel a Kultúrpalota nagytermében volt ünnepi összejövetel, ahol méltatták a nap jelentőségét. Erre az alkalomra izlésesen feldíszítették a Kultúrpalota nagytermét. A terem színpadán foglaltak helyet az előkelőségek és a szónokok. A háttérben Üfelsege II. Carol király arcképe díszlett.

Az ünnepeket Magier Andrej dr. görög-keleti püspök beszéde nyitotta meg, aki a megjelent nagyszámú közönséget, — amelynek soraiban ott volt a város társadalmának számos előkelősége — üdvözölte s költői gondolatokban bővelkedő beszédében kifejezésre juttatta az ország népének mélyszéges szeretetét, amely az uralkodót körülveszi. A püspök után Crăsnic Eugen dr. emelkedett szólásra, aki a városi és megyei köztisztviselők nevében mondott hatásos beszédet. A NUF képviselőjében Adam Nicolae dr. képviselő és végül az Astra kultúregyesület nevében Blaga Nestor méltatták a nap jelentőségét. Az egyes beszédek között Lipovan karnagy vezényletével Magier Andrej dr. püspök bejelentette a megjelenteknek, hogy Arad város és Aradmegye táviratilag üdvözli Üfelsege II. Carol királyt a mai születésnap alkalmából. Az ünnepek a királyhimnusz hangjaival értek véget.

A kormány szerencsekívánatai és az Uralkodó válasza

Bucureştiből jelentik: A főváros ma ünnepi díszbe öltött. Az utcák szélét zászlókkal díszítették ki és az üzletek kirakataiban ugyancsak nemzeti lobogó között látható volt Üfelsege a király, a trónörökös, I. Carol, I. Ferdinand királyok és Maria királyné arcképei.

Valóságos zászlóerdő borította azokat a terekeket, ahol katonazenekar játszott és a zászlók között mindenütt látható volt a front emlékmája.

Különösen szépen volt díszítve az Atheneul Roman, amelynek köröndjében kivilágított képek mutatták Üfelsege a király s a trónörökös életéből vett jeleneteket. Az egyik kép az egyes fejedelemségek helyreállítását tüntette fel, majd a többi képek Üfelsege életének megjelenítései voltak. A diszlepcsővel

szemben állott Medrea szobrásznak életnagyságu királyszobra és az Atheneul homlokzatán az ország arany cimere, alatta a következő jelszó állott:

Ezen a vidéken születtem és nevelkedtem és teljes lélekkel és testtel a népemé vagyok. Minden percem erőfeszítése hazám teljes és termékeny boldogulására irányul. II. Carol.

A születésnap ünnep estéjén este 9 órakor zenés takarodó volt, majd a Parcul Carol-ban tűzijáték. Sokszínű és fényes csillagok hulltak és a nép örömeivel adta tanujelét a király iránti szeretetének. A hadsereg pirotechnikai osztálya repítette az égbe a nép mind ahány tagjának szívéből jött kívánságot:

Éljen II. Carol király, minden románok királya!

A Te Deum után, amelyet délelőtt 11 órakor tartottak a pátriárkátuson, a kormány tagjai a királyi palotába mentek, hogy felkészüljenek Üfelsegét. Ez alkalommal Argetoianu miniszterelnök a következő szavakat intézte az uralkodóhoz:

— Felség! Engedje meg nekem, hogy szívem mélyéből legszíntébb, legőszintébb és legmelegebb jókívánásokat kifejezzem. A mai napon minden románának a gondolata Felséged felé irányul. Ezekben a nehéz időkben, amelyekben átmegyünk, a legbiztosabb örökös a korona és annak hordozója. Tudjuk azt, hogy amíg Felséged lesz országunk hadiának kormányánál, addig ne fog sem sziklához ütközni, sem pedig a hullámok nem sodorják el. Az a munkáscsapat, amelyet Felséged kiválasztott, készen áll, hogy továbbra is azon a megvilágított úton haladjon, amelyet Felséged vont meg számára és arra kéri Felségedet, hogy engedje meg a legszíntébb jókívánásunk kifejezését. Isten éltesse Felségedet hosszú éveken keresztül, adja a jó Isten, hogy a megkezdett művet ne csak befejezze, hanem sok éven tartsa meg az Isten, hogy örvideni tudjon ezen műgyümölcsöknek és a békének. Engedje meg Felséged, hogy a mai nap alkalmából egy Iuchian-festményt, mint szerény emléket ányujtsak Felségednek.

A miniszterelnök üdvözlő szavaira a király a következőkben válaszolt:

— Miniszterelnök ur, miniszter urak! Azokban a szavakban, amelyeket születésnapj évfordulóm alkalmából hozzám intéztek, még jobban érzem azokat az érzelmeket, amelyeket Önök és az ország irántani érez. Ezek az érzelmeik a bizalom, a munka és a jókívánás érzése. Remélem, hogy mindannyian megvannak győződve arról, hogy az én vágyam és törekvésem az, hogy az a haladás, amelyen az ország előindult, ezekben a nehéz időkben is energilával és meggyőződéssel tovább folytatódjék. Az idők nem alkalmasak nagy dolgok véghezvitelére, azonban nagy dolgokat nem lehet egy nap alatt véghezvinni, hanem csakis kitartással és hittel. Meg vagyok róla győződve, hogy mindannyian és a jelenlegi munkáscsapat — ahogy Önök nevezték — megdöntöhetetlen sziklaként lesz mellettem, jóhiszeműen, támogatva engem azoknak az egészséges elgondolásoknak keresztülvitelében, amelyek az ország fejlődését és felvirágozását szolgálják. Megragadom az alkalmat, hogy köszönetemet fejezzem ki azért a szén atáldékért, amely oly nagy örömet szerzett nekem. Köszönöm mindannyiuknak a hozzám intézett jókívánásokat, kívánok az országomnak szerencsét és haladást.

DA CIA

Idelárusító sorsjegyeinek ismét kedvezett a szerencse. A IV. osztály húzásán a következő nagy nyeremények jöttek ki:

Lei	1.000.000	No.	715244	anexa	Tg.-Mures
"	1.000.000	No.	60501	matca	Botosani
"	1.000.000	No.	60501	"	Brasov
"	400.000	No.	7048	"	Bucuresti
"	400.000	No.	7048	"	Cluj
"	100.000	No.	28189	matca	Arad

Ezenkívül még a következő 100.000 .eies nyeremények: 8680, 23971, 26986, 32150, 44352, 68883, 97685, 386039, 615863, 635559, 804784, valamint 26 nyeremény egyenként 40.000 és még számos kisebb nyeremény.

Aradi főkelektor:

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

Argetoianu kormányelnök a lelkek mozgósításáról

Bucurestből jelentik: Az Atheneul Român nemzeti lobogókkal és a Front jelvényeivel feldíszített nagyharmadban tartotta díszülését a Nemzeti Ujjászületés Frontja. Az ünnepség délután 4 órakor kezdődött és azon elsőnek Argetoianu Constantin miniszterelnök szólalt fel, aki beszédében a következőket mondotta: — Szeretett bajtársak! A mai nap a Nemzeti Ujjászületés Front annaleseiben kettős jelentőséggel fog szerepelni.

A Front első alkalommal ünnepli ma alapítójának születésnapját és ugyancsak ma indítja meg akcióját a megalakuláskor kitűzött cél elérése érdekében, amely az erkölcsi érzés felrészítése és felébresztése volt. Első gondolatunk meleg szeretettel és elismerő bizalommal a királyunk és utamatónk felé kell irányuljon. Azzal a tökéletes tisztánlátással és intuícióval, amelyet az Isten csak a nagy nemzetvezetőket áldja meg, határozott akarattal jelölté ki az uralkodó azt az utat, amelyen a román nép erkölcsi és anyagi egyensúlyának visszanyerésére, a jelenlegi viharzó szenvedélyek közepette nemzeti állagának megvédésére biztos lépésekkel halad. Kiáltjuk mindannyian: Éljen a király! Adjon neki az Isten egészséget és számos esztendőt, hogy bölcsen és szerencsével vigye véghez a megkezdett művét. Éljen Mihai nagyvalda, a jövő reménysége! Éljen az örökké dicsőséges uralkodóház!

Szeretett bajtársak! Nem véletlenül ült össze a Front díszgyűlése. Sokan, akik türelmetlenkedtek, vétkes késedelmet láttak ebben, ami pedig nem volt egyéb a jól megfontolt halasztásnál. Annak érdekében, hogy a vezetők befolyása a tömegekre meghozza gyümölcsét, szükséges volt a terep előkészítése és a keretek megalkotása.

A lelkek mozgósítása vált szükségessé a siker érdekében, amelyet anyagi mozgósításnak kellett megelőznie.

Előbb ki kellett egészíteni a közhasznú intézményeket, az országot belsőleg és külsőleg meg kellett erősíteni, egyszóval

biztosítani kellett az államgépezet kifogástalan működését.

Emlékezés Armand Calinescu érdemeire

Egy rendetlen házban előbb hűség és kipróbált személyzetnek kell a munkát végeznie, az aítókat nem lehet addig kinYitni, amíg a rend nem vált teljessé. Egy kisded csoport vállalta a munkát Ofelsége irányítása és védnöksége alatt és másfél esztendő alatt ezt véghez is vitte.

Egyetlen jószándékú ember sem tagadhatja az el-tól 18 hónap munkavégzését, amelyet a megfeszített törekvés, a rég várt és megvalósított decentralizáció, a személyzet felrészítése, a visszafordítások előjótása jellemez.

A hűségek és a megyék termékeny működés-

be kezdtek, míg a tartományok megalakításával a helyi szükségletek és törekvések előmozdítása érdekében termékeny, a központtól távolos gyűpontokat sikerült megvalósítani, de a közlekedési utak is nagy mértékben megjavultak.

A nemzetgazdaság észszerűbb és egészségesebb irányba terelődött. A közvagyon kezelésének tekintetében tökéletes rendet valósítottunk meg és így következett be az, hogy az idők mostohasága következtében előállott rendkívüli megterheléseknek eleget tudtunk tenni.

A közoktatást megfigyelmeztük és a köz érdekében mozdítottunk elő tevékenységet.

A munkásság számára biztosítottuk az emberláb életet és a társadalmi betegségek elleni küzdelemre sikerült nagyobb összegeket tartalékolnunk.

Mindez azonban falrahányt borsó lett volna, ha nem követte volna a belső rend helyreállítása és az országnak a külső veszedelemmel szembeni megóvása.

A nemzetvédelem terén valóságos csoda történt. Nem alap nélküli szavak ezek, olyan ember mondja ezt önmagának, aki ismeri az ügyet: Olyan hadseregünk van, amely minden szükségességgel fel van szerelve. Amit évtizedeken keresztül elmulasztottak, most teljesült. Nyugodtak lehetnek és békében aludhatnak:

az ország védelme biztosítva van.

Ami még hiányzik, rövidesen pótolva lesz. Ha sikerült véghezvinni a hadsereg felfegyverzését, ha sikerült megvalósítanunk a belső nyugalmat, — mert hiszen ki mérlegelheti azokat az elszigetelt bűnös kísérleteket, amelyekkel néhány esztét vesztett ember megpróbálkozott — ha minden úgy történt, mint ahogy kellett.

A Front hitvallása

— Engedjék meg, hogy ezen az örömnapon a Nemzeti Ujjászületés Frontja hitvallást tegyen és felhívást intézzen az országhoz: A Nemzeti Ujjászületés Frontja, amely szellemi mozgalom és ugyanezkor politikai szervezet, mindazokat magába gyűjti, akik szívükön viselik az ország jövőjét: a haza megerősítését és felemelését. Ezt az ideált a Nemzeti Ujjászületés Frontja szorgos és becsületes munkával kívánja megvalósítani, a következő elvek alapján:

1. A király. Az a nagyfokú haladás, amelyet népünk az utolsó háromnegyed században elért, elsősorban a román uralkodóháznak köszönhető. Ez a dinasztia állandó erősségénél és igazságosságánál fogva, a legelső kezdeményező államintézmény.

A király képviseli az államot. Éppen ezért szent kötelesség számunkra, hogy II. Carol király köré csoportosuljunk, munkánkat és életünket is neki felajánljuk.

ez annak a kisded csoport szünet nélküli munkájának tulajdonítható, amely fölött az uralkodó állandó buzgalommal gyakrol.

Azonban mégis van egy ember, akit ki kell emelnem és akinek elismeréssel tartozom, ez Calinescu Armand. A meggyilkolt miniszterelnök mindenkinél jobban ismerte a király gondolatát és mint egy hős esett el. Ne feleddük el, hogy az a neve szorososan összekapcsolódik a Front alakításával. Áldozunk emlékének egy pillanatot.

A Nemzeti Ujjászületés Frontjának mozgósítása

— Szeretett bajtársak! Ha azt akartam volna, hogy minden készen legyen, amikor benneteket összehívlak, még várni kellett volna. A körülmények azonban olyanok, hogy minden román lelkiismeretét fel kellett ébresztenem.

Az államgépezet megszervezése elég előrehaladott állapotban van ahhoz, hogy a Front megkezdhesse működését. Ezért határozta el legfelsőbb vezetőnk, hogy általam híru adja nektek a Front mozgósítását. Holnaptól kezdve kezdiétek meg munkátokat minden késedelem nélkül.

Az ország és királyotok elvárja, hogy teljesítsétek kötelességeiteket. Nem fogunk túrni hábozást és kötelességmulasztást.

Holnap nyilvánosságra kerülnek a Front tartományi és megyei titkárainak nevei, akik hozzákezdnek a községi szervezetek sürgős összeállításához.

Ugyancsak holnaptól kezdve a Romania című napilap a Front hivatalos sajtószerve lett. Királyi rendelet alapján

megszervezzük a Front egyetemi tagozatát, amely szerves része lesz a Frontnak. Kormányintézkedésekkel oda fogunk hatni, hogy a társadalom megvédése érdekében végzett munka intézményesen és a Front keretében történjék. Amint a Front tagjainak ideiglenes névsorát lezárjuk, mindnyájan

elindultok fabíró-falura, embertől-emberhez, hogy felvilágosítsátok a lelkeket.

— Vigyetek életet oda, ahol hiányzik.

A miniszterelnök a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— Legyünk emberek mindannyian és alkossunk falat az országvédő és a román nép sorsán örökös király körül. Éljen a király, éljen Front! Egészséget!

„Kisérje béke a királyt és kormányozza siker törekvéseit“

Ezután VALCOVICI professzor, a Nemzeti Ujjászületés Front titkára GEORGESCU tábornok, a Front Gárdájának parancsnoka, majd GIURESCU tanár, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának szervezésével megbízott miniszter beszélt. Giurescu miniszter a Front munkaprogramját ismertette és többek között ezeket mondotta:

— Azon a napon, amikor Ofelsége, az Uralkodó életében új esztendő kezdődik, amelyhez teljes szívünkkel boldogságot kívánunk, engedjék meg, hogy a Front valamennyi tagja nevében mondjam: sok boldog esztendő után az emberi kor legmagasabb határát érje el Uralkodó és kívánjuk, hogy a felnövekedő ifjúság hűzalmát is élvezze. Szeretnénk látni, hogy továbbra is az ország felvirágzásának legyen a tanja. Utján a béke kísérelje és törekvéseit a siker koronázza. Szorosan mellette állva, jobban és nehéz időkben kívánjuk uralkodóknak, hogy sokáig és békében vezesse az ország ügyeit.

Az állam, a román állam, amely nemzedékek erőfeszítéseinek és áldozatának az eredménye, népünk függetlenségének és fejlődésének a keze-sége. Ezt

az államot tehát minden örökből támogatni kell és megvédeni úgy a belső, mint a külső ellenségekkel szemben.

A Front hangsúlyozza a rend és a fegyelem minden áron való fenntartásának szükségességét, amely nélkül az állam nem létezhetik. Ugyanakkor a Front meg van győződve róla, hogy tagjai nem riadnak vissza semmiféle áldozattól, hogy ezáltal hadseregünket megerősítsük és határainkat megvédjük.

3. A méltóság és a nemzeti büszkeség érzelmének megerősítése. A világ ezen részén a legré-gibb nép vagyunk. Óseink a Duna, Tisza, Dnyeszter és a Fekete-tengeri területeken már Krisztus előtt kétezer évvel letelepedtek. Mi idevalók vagyunk és mindennap valamennyi szomszédunk

csak későbbi időkben telenedett le az általunk ma lakott országban. Mi vagyunk a legelső keresztények Délkelet-Európában és végül mi vagyunk az egyetlen nép, amely megőrizte az államalakítás óta érvénybe léptetett folytonos politikai életet. Munkával, civilizációkkal és mindazzal, ami román, büszkélkedünk.

4. A kisebbségek és a határokon túl lévő románok. Ez nem jelenti azonban azt, hogy ne legyünk megértők a más nemzetekhez, vagy más hithez tartozó polgárok iránt. Mindenki élhet saját hite szerint és nem kérünk mást, mint az állam jogainak tiszteletben tartását és az állami életbe való beilleszkedést. Nem nyomunk el senkít, azonban követeljük, hogy a határokon túl lévő testvéreink ugyanolyan bánásmódban részesüljenek, mint a nálunk lakó kisebbségek.

Több adót fizetnek a gyermektelen családok és a nőtlen adófizetők

5. A család tisztelete és védelme. Az állam szempontjából a család a fontosabb és nem az egyén. Az egészséges és fejlődőképes családok alkotják az állam erejét.

Az államnak tehát védelmeznie kell a családot, amely a jövő termelőit és katonáit adja az országnak. A sok-gyermekes családoknak csökkentik egyenes adóját és örökösödési illetékét, ugyanakkor növelik a nőtlenek és a gyermektelen családok adóját.

Iskolákban, átlások elfoglalásánál, ingyenes tankönyvek és utazási igazolványok kiosztásánál mindenkor a család védelmének eszméjét tartjuk szem előtt.

6. A keresztény hiten és ősi kultúrán alapuló szellemi élet létesítése. A keresztény hit hatalmas támasza volt nemzetünknek és így el lehet mondani, hogy

nem vagy jó román, ha ugyanakkor nem vagy jó keresztény is.

A Front az elődök nyomdokain halad és tagjait a templom megbecsülésére, templomi énekek alkotáására, templomok emelésére buzdítja.

7. A munkakötelezettségen és megbecsülésen alapuló anyagi haladás. Az ország minden lakosának ténylegesen közre kell működnie és munkálkodnia kell és ezen munkálatoknak az élén a Front tagjai állanak.

Ófelsége óhaja szerint minden községben fel kell lendíteni a gazdasági tevékenységet.

Minden tenyérnyi földet értékesíthetővé kell tenni. Ilyen módon tudjuk csak élelemmel ellátni a mai lakosságunk kétszeresét. Az ipari termelést jól megfontolt terv alapján kell végrehajtani. Ide tartozik

a kisiparosok életszínvonalának emelése.

8. A képzettek elősegítése. A képzettek elősegítése ösztöndíjak révén már az iskolákban kezdődik.

9. A román egység tartozás megerősítése. A Front célja a román egység tartozás érzésének megerősítése. Főképpen a mostani nehéz órákban a szükséglet és kockázatot egyformán kell vállalnia mindenkinek, ezért

a Front gondoskodni fog arról, hogy városokban és falvakon a határokon őrt állók részére társadalmi segélyakciót indítsanak el.

A behívottak családjaikat támogatni fogják. Népkönyvtárakat létesítenek.

10. A Front mint a polgári élet exponense. A Front képviseli a kormány mellett a polgárok és szakmai szervezetek érdekeit.

Tudomására hozza a kormánynak a polgárok sérelmeit és jól megindokolt esetekben intézkedik a sérelmek orvoslása érdekében.

Minden Front-tagnak elsőrendű kötelessége, hogy a kötelességmulasztást, vagy a törvénytől való eltérést jelentse a kormánynak.

Közpénzek eltulajdonítását példás büntetéssel sújtják.

Egyedül a Front jogosult arra, hogy a képviselő választásokra a jelöléseket megejtse. A Front-tagság feltétlenül szükséges ahhoz, hogy valaki állami állást foglaljon el. A Front hív mindannyitokat a munkára és ebben a súlyos órában, amelyen átmegyünk.

eljelezzük el mindazt, ami elválaszt bennünket és csupán egy akarat, egy lobogó és egy gondolat lebegjen előttünk: A haza megerősítése és felemelése.

A nemzetvédelmi miniszter napiparancsa

Ilcusu tábornok nemzetvédelmi miniszter a következő napiparancsot intézte a hadsereghez:

— Katonák!

— Ófelsége II. Carol király — a mi legfelsőbb parancsnokunk — egy újabb évet tölt be, amelynek folyamán azt a törhetetlen és kitarító fáradozását, amelyet a nemzet előrehaladása és

az ország életképességének biztosítása érdekében folytatott, teljes siker koronázta.

— Tántoríthatatlan akarata, ingadozástól mentes vezetése, mindennapi gondoskodása az ország hadseregét a mai viharos idők által megkövetelt szintre emelte. Az ő példája számunkra a kimeríthetetlen buzdítás forrása legyen, hogy ne veszítsünk egy pillanatot sem és testünket, valamint lelkünket úgy készítsük elő és acélosítsuk meg, hogy — ha úgy adódna a helyzet —, bizonyoságot tegyünk arról, hogy Ófelsége fáradozása és irányítása nem volt hiábavaló: méltók vagyunk őseink áldozatkészségéhez és minél nagyobbak lesznek az élénk tornyosuló nehézségek, annál elszántabbak lesznek azon törekvéseink, hogy kiküszöböljük mindazt, ami veszélyeztethetné a Korona fényét és a nemzeti vagyon egységét.

— Biztosítjuk Ófelségét — ma inkább, mint bármikor — hódolatunkról, tántoríthatatlan hitünkről és mélységes tisztelettel, lelkünk teljes

Küldöttség fejezte ki az Uralkodó előtt a nemzet jókívánságait

Valcovici Victor egyetemi tanár, a Nemzeti Ujjászületés Frontja vezértitkára vezetésével a Front gyűlése után küldöttség kereste fel az uralkodót, hogy a nemzet nevében jókívánságait fejezze ki. Ófelsége fogadta a küldöttséget és szívélyesen beszélgetett el annak minden egyes tagjával. Az uralkodó a küldöttség tagjaitól az általuk képviselt vidékek problémái iránt érdeklődött.

Hétfő este kilenc óra öt perckor a bucurestii rádióban Ottescu belügyminiszter mondott beszédet, amelyben a román nemzet dinasztikus hitéről és az Uralkodó iránt érzett csodálatáról és szeretetéről beszélt.

— Nemcsak szeretetünk, hanem lelkiismeretünk is azt a hitet táplálja — mondotta a belügyminiszter —, hogy ujjászületésünk általa következnek be.

— Románia szerencsés ország — mondotta többek között —, mert a történelem során mindig olyan kormányossal áldotta meg a gondviselés, aki megmentést jelentett számára.

Beszédében a miniszter hangsúlyozta, hogy a dinasztikus érzésen túl is az ország lakossága őszinte szeretettel viseltetik Ófelsége II. Carol király személye iránt.

A fehér hadsereg királya

Ófelsége II. Carol király születésnapja kétségkívül mindenek felett álló, a világosság és az ifjúság győzelmének napja.

Az ország történelmében még sohasem volt olyan uralkodó, aki ennyire maga köré tudta volna gyűjteni az ország ifjúságát.

Az ország egyik határáról a másikig az uralkodó fenkölt szelleme lángragyújtotta egy új hitet a fiatal lelkeket és ennek a hitnek az alapelveit a következőkben lehet összefoglalni: hazaszeretet, munkaszeretet és emberségesség.

Az országör szervezeti mozgalom, amely az uralkodónak a ifjúság iránti szeretetéből fakadt, a román jövő szerveztségének biztos záloga.

A „Strajaria“ megalapozásával II. Carol király megvetette az ország jövőjének beton alapjait.

A „fehér hadsereg“, amely az uralkodó ünneplé ezen a nagy napon, nem egyéb, mint hatalmas fellendülés a csucok felé.

— „Mindenkinek lelkében meg kell hogy legyen ez a csucok felé való lendülés vágya“ — hangsúlyozta a Nagy Strajer.

Másutt pedig: „A strajarie-ben az egyéniséget kell kifejleszteni, azonban más formában, mint az az iskolákban történt.“

„Nem magunk miatt kell sokat tudnunk, hanem mindannyiunkért.“

Mindannyiunkért, vagyis a hazáért, a nemzet kollektivitásért.

Jól megborotválkozva jókedvű!

ROTBART

melegével hosszú életet és teljes sikert kívánunk neki.

— Éljen Ófelsége II. Carol király! Éljen Mihai nagyvajda! Éljen a román dinasztia!

I. ILCUSU tábornok nemzetvédelmi miniszter.

Ime, ezek szemelvények az ifjúság célkittizéséből, Ófelsége II. Carol király irányítása mellett Ragyogó célkitűzések.

Temestartomány helytartóságának ünnepe

Temesvári tudósítónk jelenti: Tegnap, hétfőn reggel kilenc órakor II. Carol király ófelsége születésnapján, reggel kilenc órakor megjelentek a helytartóságon Temestartomány összes képviselői, szenátorai és hivatalnokai, akik előtt dr. Marta Alexandru királyi helytartó nagy beszédet mondott. A beszédben a királyi helytartó méltatta II. Carol király ófelségének nagy uralkodói tetteit és rámutatott azokra a nagyhorderejű alkotásokra, amiket az ország érdekében tett. A beszéd után a következő sürgönyt küldték az uralkodónak:

Ófelsége II. Carol király. Bucuresti.

Felséged magas születésnapján Temestartomány Temesvárott összeült parlamenti tagjai biztositják Felségedet tántoríthatatlan hűségükkel és az ország és a Trón iránti munkájukról. Egyben kéri Istentől Felséged részére a tartós egészséget és dicsőséges uralkodást!

A helytartóság palotájából Marta Alexandru dr. királyi helytartó vezetésével a józsefvárosi román székesegyházba vonultak át, ahol Tjucra dr. főesperes ünnepélyes misét celebrált, fényes papi segédlettel. A nagymisén jelen voltak szintén az összes temestartományi parlamenterek, továbbá Dragalina tábornok hadosztályparancsnok, Ciupe Gheorghe dr. Popovici Virgil ezredes prefektus és még sokan mások.

A külföldi sajtó együttérzése

Belgrádból jelentik: A jugoszláv lapok a hétfői román ünnepnek hosszú cikkeket szentelnek, egyben pedig közlik Ófelsége arcképét is. (Rador).

Brüsszel (Rador). Ófelsége II. Carol király születésnapja alkalmával a belga sajtó dicsőítő cikkeket ír az Uralkodó személyéről és visszapillantanak az utóbbi idők eseményeire, az Uralkodó konszolidációs munkájára és azokra az erőfeszítésekre, amelyek biztositják az ország nyugalmát és békés fejlődését. Megemlékeznek a lapok azokról az előkészületekről, amelyeket az Uralkodó születésnapjának megünneplésére fogantatosítottak.

URANIA Telefon: 12-32.

Ma, visszavonhatatlanul utoljára!!!

BETTAUER regénye:

„A bánatos ucca“

Francia erotikus film.

Dita Parlo — In'sinoff.

Holnap a filmvilág legnagyobb eseménye:

„Diadalmas ifjúság“

Az 1938 év nyarán a moszkvai Lenin-téren rendezett ünnepség, 50.000 szereplővel!

Páratlan a maga nemében. — Elragadó!

Jegyelővét d. e. 11—1-ig, d. u. 4-től.

MINDEN HÖLGY EL VAN RAGADTATVA

az új
PUDER
ÁRNYALATOKTÓL

amelyeket
Párisban egy
varázsgép állít elő

**AZ ÖN ARCSZÍNÉT
KÉTSZERESEN
SZEBBÉ TESZI.**

Nemrég találták fel ezt az új gépet, amely elkészíti az Ön arcszínéhez legjobban illő puderszínárnyalatot.

Ez a gép segítségével új, csodálatos addig teljesen ismeretlen színárnyalatokat lehet kreálni.

használatát biztos eredményt ad, ellenkező esetben visszakapja pénzét.

Ez a pudér vízhatlan és egész nap tapad még a legnagyobb esőben és szélben is. Megszünteti a fényes orrt. Nyugodtan táncolhat egész éjjel túlfűtött teremben, arcszíne friss és csábító marad. E pudér neve: TOKALON PUDER, a hírneves párisi kreáció. Próbálja ki még ma és azonnal fiatalosabbnak fog látszani. A Tokalon pudér használata biztos eredményt ad, ellenkező esetben visszakapja pénzét.

London és Páris jelenti:

Hatalmas német támadás készül a nyugati harctéren

Kilencszázezer katonát, rengeteg harcikosit, erős tüzérségi egységeket vontak össze a Maginot-vonal elleni offenzíva keresztülvitelére

Nagy eseményeket jósol a világsajtó a jövő hétre

Londonból jelentik: A Renter ügynökség jelentése szerint a nagy német nyugati támadás ideje elérkezett. A németek az egész front mentén hatalmas előkészületeket tesznek, a csapatokat az első vonalakba szállítják. A francia tüzérség erőteljesen tevékenykedik. Londoni katonai körök nagy figyelmet szentelnek a Franciaországból érkezett jelentéseknek, amelyek értelmében a németek nagyarányú csapatösszevonást eszközöltek és Lautenburg felől az elzászi síkság felé támadást készítenek elő. A szövetségesek repülőgépei a Köln—Bonne—Koblenz—Mannheim vonalon nagy csapatösszevonásokat észleltek. Állítólag itt 13 Lengyelországból elszállított motorizált hadosztály tartózkodik. Más jelentések a Merzig—Saarbrücken vonalon felsorakozott tüzérségi csapatösszevonásról számolnak be, amely csapatok nagyszámu tankkal és repülőgéppel rendelkeznek. A támadásra kész német katonák számát 800—900 ezer emberre becsülik. Általában azt hiszik, hogy a németek ugyanazt a taktikát fogják használni, amelyet Lengyelországban alkalmaztak: előbb tanktámadás, aztán tüzérségi tűz védelme alatt a csapatok előnyomulása, amelyeket a tüzérséggel karöltve bombavető repülőgép-rajok támogatnak. (Rador.)

Párisból jelentik: A párisi sajtó szerint az elkövetkezendő hét rendkívül fontossággal bír Észak-Európa és a Balkán szempontjából. A sajtóban úgy vélik, hogy a finn kormány nem fogadja el az Aaland-szigetek átengedése iránti szovjetkövetelést és azt hiszik, hogy e tekintetben loggal számíthat teljes mértékben a svéd támogatásra. Jelen körülmények között tehát az Aaland-szigetsoport semlegesítése látszik a legelfogadhatóbb megoldásnak. Az orosz—finn diplomáciai konfliktus mellett nagy érdeklődést kelt Franciaországban Saracoglu török külügyminiszter moszkvai magatartása is.

Belgrádból jelentik: A „Politika“ című lap értesülése szerint híre jár, hogy Galencu külügyminiszter legközelebb Szófiába utazik, hogy a bolgár miniszterelnökkel tanácskozzék.

Ankarából jelenti a Rador: A török rádióállomások vasárnap este bejelentették, hogy a török—orosz tárgyalások befejeződtek. Ennek ellenére az „Ulus“ című kormánypárti lap semmiféle nyilatkozatot nem közölt ebben a kérdésben. Ismét Inonu köztársasági elnök minisztertanácsot hívott egybe.

Fegyveres támadásra, vagy újabb békeoffenzívára készül Berlin?

London. (Rador). Az angol lapok az általános helyzettel foglalkozva azt a kérdést teszik fel, hogy

a Rajna jobbpartján összevonott német csapatok egy nagy offenzíva bevezetését jelentik-e, vagy pedig Berlin békeoffenzíva céljaira akarja felhasználni a csapatösszevonásokat.

Megállapítják, hogy bár Hitler kijelentette, hogy utolsó javaslatait terjesztette elő legutóbbi beszédében

a német kormány mégis reménykedik abban, hogy lengyelországi hódításait megtarthatja és valószínűleg igénybe kívánják venni Olasz-

ország és Oroszország szolgálatait a békeközelítésre.

Másik cikk azt írja, hogy Németország időt akar nyerni a nagy offenzíva előkészítésére és abban reménykedik, hogy közben olyan események következhetnek be, amelyek segítségével kikerülhet ebből a dilemmából.

A Daily Express az alábbi lehetőségeket említi: 1. Új békeoffenzívával kísérleteznek. 2. Nagy offenzívát kezdenek a nyugati fronton. 3. Koncentrált légitámadásokat intéznek a kereskedelmi hajók és a szövetségesek kikötői ellen.

4. Csak a védelemre szorítkoznak a Siegfried-vonalon.

A lap cikkét azzal zárja be, hogy a szövetséges kormányok figyelemmel tanulmányozzák ugy a diplomáciai, mint a katonai helyzetet és Páris, valamint London lesznek azok, amelyek dönteni fognak.

Berlin: A német véderő főparancsnokság hivatalos jelentése a következő: Múltán a lengyelországi német—orsz. érdektérületet megszállása iránvában csapatmozdulataink végezték, a véderő főparancsnokság keletről nem ad ki több jelentést. Nyugaton csak csekély harci tevékenység és élénk tüzérségi zavaró tűz volt. A Rainánál, Rachstadtól nyugatra a franciák a Rhina áradása következtében kénytelenek voltak kiirítani itteni erődítéseik egy részét. Mainz és Frankfurt között az elmúlt éjszaka lelőttek egy angol bombavető repülőgépet. Hétfőn reggel négy óra körül ezen a vidéken egy francia felderítő repülőgép lőttek le.

Páris: A francia nagyvezérkar hivatalos jelentése: A Saar és a Mosel között az elengedő vonalakban élénk mozgások figyelhetők meg. Wissenburgtól nyugatra mindkét részről járőr tevékenység volt.

A francia tüzérség vasárnap este az egész vonalon, különösen pedig a Moseltől a Hart erdőig működésbe lépett és heves tüzelést nyitott a német vonalakra és a hátsó állásokra, ahol egy küszöbön álló támadásra tekintélyes mennyiségű csapatot vontak össze. Jelenleg a francia hadvezetőség még nem látja tisztán, hogy hol és hogyan indul meg a német támadás, de a francia megfigyelők és a legkülönbözőbb forrásból származó értesülések egybehangzóan támadás lehetőségéről számolnak be. Hétfőre virradó éjszaka nagyszámu felderítő csapatot indítottak utnak a franciák és a járőröknek sikerült több német foglyot ejteni. Megfigyelték, hogy a német vonalak mögött fokozott felkészülés folyik és tisztán kivehető volt a súlyos motorok és a harci kocsi gépeinek bugása, a gépkocsik itt-ott felbukkanó fénykévei és a kézilámpás tiszták imbolgató alakjai az előretolt felderítők leskelőldősokról az első jelentések kézhezvétele után a francia nehéztüzérség azonnal heves működésbe kezdett, amely a késő éjszakai óráktól egész a délelőtti órákig tartott.

London: A tájékoztató minisztérium közli: A rossz időjárás ellenére a légihaderő gépei Észak- és Középnémetországban eredményes felderítő munkát végeztek. Ugyancsak Londonból jelentik, hogy a német haderőnek a skóciai partok ellen intézett támadása során három német gépet lőttek le. Ennek a támadásnak polgári halottja nem volt és a támadás anyagi károkat nem okozott. A németek a Forth hídja és Rosyth ellen intézték légi támadást. A hidat nem érte bombatalálat. Az egyik német gépet Firth of Forth öbölben, egy másikat pedig Fife vidékén lőttek le.

Nagyfontosságú minisztertanácsot tart szerdán az angol kormány

Londonból jelentik: A minisztertanács szerdán három kérdéssel foglalkozik majd. Chamberlain miniszterelnök jelentést terjeszt elő a nemzetközi helyzetről. Sir Simon kincstári kancellár a Lengyelországnak és Csehországnak nyújtandó kölcsönről számol be. Churchill a Royal Oak katasztrófájának körülményeit ismerteti.

London szerint Belgiumot nem fenyegeti semmiféle veszély

Londonból jelentik: Több angol lap állandóan arról ad hírt, hogy Németország Belgium megtámadására készülne. Ezzel kapcsolatban a belga távirati iroda jelenti a következőket:

Az angol kormány is rosszalását fejezte ki az angol sajtóban Belgiummal kapcsolatban megjelent hírek miatt, ugyanis az angol lapok sorozatosan olyan híreket közölnek, hogy Németország megtámadja Belgiumot. Az angol kormány ezzel

CORSO 3, 5, 7.15 és 9.15 órakor
I. Jeanette Macdonald
II. Vivianne Romance
TARANTELLA „Máltai ház“

kapcsolatban kénytelen volt hivatalos jelentést kiadni, amelyben erőteljesen cáfolják azt, mintha sem Németország, sem pedig más államok részéről Németország Belgium megtámadására készülne. A nem fenyegeti veszély.

Gamelin: A Maginot-vonalak áttörési kísérlete öngyilkosság lenne

A párisi Temps harctéri tudósítója felkereste Jöhadiszállásán Gamelin tábornok, francia főparancsnokot, aki a következőket mondta:

— A háboru még csak most kezdődött s türelemre, igen sok türelemre lesz szükség. A németek taktikai okokból visszavonultak határaikról és ma a német ágyuk lövedékei csakis német területeken robbannak. Előrehaladásainkat csak igen erős tűzérési támadásokkal tudtuk végrehajtani és a németek minden lehetőt felrobbanítottak maguk mögött. Előőrseink és felderítőink igen kemény harcot kellett hogy folytassanak mindenütt. A németek a kiürített helységeket mindent aláaknáztak. Ha katonáink kinyitottak egy ajtót, vagy elmozdítottak egy téglát akna robbant. Még a francia sírokat is aláaknázták, úgy hogy akik elsőnek közeledtek kegyelettel

testvéreink sírjához, a levegőbe repültek. A foglyok kihallgatása során megállapítottuk, hogy a németek igen jól kiképezték a légénységet és még a teljesen műveletlen katonák is eléggé jól tudnak térképet olvasni.

Kifejtette ezután, hogy a francia hadsereg szelleme kitűnő és példákat sorolt fel egyes katonák hőstetteiről. Rámutatott, hogy mennyire más a mai helyzet, min volt a világháborúban.

Akkoriban a franciák ennyi idő alatt 700 000 embert veszítettek és a tenger felé vonultak vissza, ma az ellenségnek rengeteg embert és hadianyagot kellene feláldoznia, csak ahhoz is, hogy támadást intézhessen a francia vonalak ellen, nemhogy áttörje a Maginot-vonalat.

Ez a támadás a mai időkben öngyilkosság lenne.

Ujabb hatalmas angol csatahajó elsüllyesztését jelentik a németek

Berlin. A német véderő főparancsnokság jelent: Az a tengeralattjáró, amely a Royal Oak páncélos cirkálót elsüllyesztette, megtámadta és megtörpedőztá a Repulse angol páncélos cirkálót is.

A Német Távirati Iroda jelent, hogy a Repulse páncélos cirkáló 32 000 tonna ürtartalmu és 1916. januárjában bocsátották vízre. Ez a csatahajó korszerűség tekintetében az angol hajóhadban az ötödik helyet foglalja el és csupán az India, a Hood valamint a háboru után épített két hajó muliák felül. A Repulse 6 darab 38.1 centiméteres, 12 darab 10.2 centiméteres ágyúval volt felszerelve, ezenkívül volt rajta 8 torpedókilövő cső és mindezekben felül 4 repülőgépet vitt magával. Légénysége 1200 tagból állott, a hajó hossza 228 méter, sebessége 32.5 tengeri mérföld.

London. Az angol tengerészeti hivatal közli, hogy az a német állítás, amely szerint a Repulse angol páncélos cirkálót megtörpedőzták, a német propagandának újabb kitalálása. Hasonlóképpen a Hood cirkálóról terjesztett hírek is valótlanok. Hangoztatják, hogy az erről terjesztett hírek a német propaganda valótlan állítása és az éppen annyira néklíjöz minden alapot, mint az a városnap este között rádióhír, amely a Hood angol páncélos hajó bombázásáról számolt be.

London. A Reuter távirati iroda jelent: Az admirális hivatalos jelentése szerint, angol torpedóüzök szombaton egy negyedik német tengeralattjárót süllyesztettek el.

„Meg kell fizetni a tengerek feletti uralom árát...”

London. Az angol tengernagyi hivatal vasárnap este jelentést adott ki, amely megállapítja, hogy lemondottak minden reményről, hogy a Royal Oak újabb hajótörőtteit meg lehessen menteni. A legutóbbi névsor szerint különböző hajók 414 menekültet vettek fel a vízre, a veszteség tehát 786 tiszt és tengerész.

A tengerészeti miniszteriumban azt hiszik, hogy a támadó tengeralattjárót közvetlenül a támadás elkövetése után süllyesztették el.

London. (Rador.) Az angol sajtó a Royal Oak elvesztésével kapcsolatos cikkeket közöl. A News Chronicle azt írja, hogy a hajó elvesztése egyike a legjelentősebb csapásoknak, amelyek Angliát e háboru sorsán érték.

de az ilyen el nem kerülhető. Az a nyugalom és határozottság, amellyel a brit birodalom népe fogadja az ilyen csapásokat, bizonyítéka annak az akaratnak, hogy kitart a végső győzelemig. A Daily Telegraph figyelmezteti Anglia lakosságát:

egy tengeri nagyhatalom megszokta, hogy hidegvérrel fogadja az ilyen megpróbáltatásokat.

A Times szerint az, aki ura akar maradni a tengernek, megfelelő árat kell fizetnie érte. Elkerülhetetlen, hogy időről-időre ne legyenek jelentős veszteségei a flottának.

Amszterdam. (Rador.) A Greshol nevű norvég gözüis aknára futott és az angol partok közelében elsüllyedt. Légénysége közül hárman meghaltak, a többieket sikerült megmenteni.

Ujabb utasításokat vár Ankarából Saracogiu

Berlin. A Német Távirati Iroda moszkvai jelentése szerint jól tájékozott moszkvai körökben úgy tudják, hogy

Saracogiu török külügyminiszter tizenkét napi szünet után október 12-én jelent meg ismét a Kremlben, de ez a látogatása sem járt a helyzet tisztázásával.

Moszkvában azt hiszik, hogy az a magasrangú török diplomata, aki jelenleg urban van a török pénzügyminiszter társaságában Moszkva felé,

ujabb utasításokat hoz Ankarából Saracogiu külügyminiszter számára, aki immár 22 napja időzik Moszkvában.

1. Törökország és a Szovjetunió kötelezik

Nem szakították meg, csak elhalasztották a szovjet- finn tárgyalásokat

Helsinki. (Rador.) A finn delegáció Moszkvából hétfő délelőtt érkezett Helsinkibe. A Reuter-ügynökség jelent: Finn körökben optimizmus uralkodik a folyamatban levő tárgyalások eredményei iránt.

Helsinki politikai körökben nem titkolják, hogy a finn és az orosz álláspont közötti különbségek késztették Paasikvit arra, hogy Helsinkibe visszatérjen. Ez azonban nem jelenti a tárgyalások megszakadását, sőt arról is beszélnek, hogy az elvi megegyezés már létrejött és Paasikivi finn megbízott már kedden ismét visszautazik a finn kormány újabb utasításaival Moszkvába, de a tárgyalásokat csak csütörtökön fogják folytatni, a szerdán Stockholmban tartandó államfői értekezlet után.

A moszkvai tárgyalások különben olyan kényes természetűek, hogy tartalmukról csakis a finn háborus kabinet tud. Tehát minden találgatás alaptalan. A finn kormány azonban minden eshetőségre készen megtette az előkészületeket arra is, hogy székhelyét gyorsan más-hova helyezze, ha a körülmények úgy kívánják.

Egy litván államférfi, aki legutóbb Moszkvában tartózkodott azzal a benyomással tért vissza, hogy Oroszország megőrzi semlegeségét és nem akar összeütközésbe keveredni még a kisebb államokkal sem. Finnországgal különösen nem akarnak az oroszok háborut kezdeni, tekintettel a Fintország mellett megvilványuló világszimbiátúra.

magukat arra, hogy megtámadtatásuk esetén kölcsönös segélyben részesítik egymást.

2. Törökország a háborus felek hadháji előtt elzárja a Dardanellákat.

3. A Szovjetunió kötelezi magát arra, hogy semmit nem tesz ami Románia kárára lehetne.

Saracogiu külügyminiszter Moszkvában való hazatérése folyamán Constantában, vagy a Fekete-tenger egy másik kikötőjében találkozott Gafencu Grigore külügyminiszterrel.

Elismerés Róma Balkán politikája iránt

A Stefani hírszolgálati iroda viszont Ankarából azt jelenti, hogy Molotov és Saracogiu aláírták az orosz-török megegyezést, amelynek három pontja a következő:

Páris. (Rador.) A Stefani-ügynökség jelenti: A tegnap délelőtt megjelent francia lapok foglalkoznak Olaszországnak azon intézkedésével, amelyeknek következménye az, hogy Görögországgal, Törökországgal és Egyiptommal viszonyát megjavította. Hangoztatják, hogy az egyensúly politikája ezekben az időkben a béke egyik legfontosabb tényezője. Olaszország és Tunisz között helyreállított légi összeköttetés bizonyítéka Olaszország békekészségének.

Belgrád. (Rador.) A Politika című lap azt írja, hogy Olaszország magatartása biztosítja Róma és a Balkán-államok közötti jóviszonyt és megerősíti a kölcsönös bizalmat.

Róma. Az olasz sajtó feltűnést keltően barátságos cikkeket foglalkozik Finnországgal. A Corriere della Sera megállapítja, hogy

Finnországnak mintegy 400 ezer főnyi jól felszerelt hadserege van és a Szovjetnek rendkívül nehéz volna a támadó szerepét vállalni, mert mindössze 250 kilométer széles terület lenne alkalmas a támadásra

és ez is igen jól védhető. A finn nép békés természetű de át tud változni a legbátrabb harcosra. A Regime Fascista megállapítja, hogy háboru esetén Oroszország csak óriási veszteségek árán tudna előre jutni.

A legutóbbi finn hadgyakorlatokon a semleges katonai szakértők nagyon elismerően nyilatkoztak a finn hadsereg felkészültségéről. Finnország nem csinál háborút, ha Szovjetország nem követel többet, mint amennyi a finn függetlenséggel összeegyeztethető.

Szordán kezdődik meg az északi államok értekezlete

Stockholm. A dán és a norvég király, valamint a finn államelnök szerda délelőtt érkeznek Stockholmba az északi államfők összejövetelére. Az uralkodókat, valamint a finn államelnököt szárnysegédek kísérik el a stockholmi tanácskozásra, amelyet Nyomban megérkezésük után megkezdnek. Szerda délelőtt a svéd király villásreggeli ad vendégeinek, majd utána folytatják a tanácskozásokat és, lehet, hogy a megbeszélések csütörtök délelőtt is folytatódni fognak. Ugy tervezik, hogy a vendégek csütörtökön utaznak el Stockholmból.

FORUM PÉNZMŰVÉSZET

Mi a lezong legnagyobb dílmje, Hatalmasabb mint a Bengali, grandiózusabb mint a 41-es Brigád, a

Cary Grant, Douglas Fairbanks jr., Victor Mc. Laglen és Joan Fontaine.

FOX híradó a legújabb eseményekkel.

Előadatok: 5, 7, 15 és 9.15 órák és 3-kor matiné ócska névvel.

„GUNGA-DIN”

Tel.: 20-10.

világláger.

**A legújabb haiszinesítés, modern frizura, festés és dauer EIPERT-salonjában készül, Str. V. Gok-
dis 6. — TELEFON: 21-41.**

Február elsejéig a határövezetek lakosságának külön igazolványt kell szereznie

Városokban igazolásul a személyazonossági igazolványok katonai láttamozása szolgál

Kiket érint a határövezetben történő ingatlanforgalom egyszerűsítése?

A nemzetvédelmi, légügyi és tengerészeti, a belügy-, valamint a közrendészeti miniszterek közös rendelkezést adtak a határövezetéről szóló törvény végrehajtásáról. Ennek a rendelkezésnek főbb intézkedései a következők:

Mindazok számára, akik a határövezetben laknak vagy pedig ott tulajdonnal rendelkeznek,

1940. február elsejéig adnak határidőt, hogy a megyeszékhelyeken lévő katonai helyőrségek parancsnokságaitól a városi rendőrségek, illetve a községi csendőrségek utján személyre szóló engedélyt kérjenek.

amely a katonai zónában lévő jelenléteket igazolja.

A városokban ez az engedély abból áll, hogy a népesedési hivatal által kiállított személyazonossági bizonyítványt a katonai hatóságok láttamozzák.

A községekben teljesen díj- és bérletmentesen a községi előjáróságok fényképes vagy fénykép nélküli személyazonossági igazolványt álltanak ki, amelyet a csendőrség láttamoz

és külön könyvbe, számmal ellátva bevezet. Ezeket a bizonyítványokat a katonai hatóságoknak a községekbe, küldendő képviselői láttamozzák.

A jövő év február elseje után mindazokat a személyeket, akik a fentemlített igazolvány nélkül tartózkodnak a határövezetben, vagy pedig, akik nem tudják bizonyítani, hogy az igazolványt kérték, a törvény 29. szakasza értelmében egy hónaptól két évig terjedő elzárással, tízezer leltől 100 ezer lelig terjedő bírsággal sújtják, ezen kívül pedig eltávolítják a határövezetből. Azok a személyek, akik a jelen rendelkezés megjelenése után a határövezetben le akarnak telepedni, kötelesek letelenedésük előtt a rendelkezésben foglalt intézkedésekhez alkalmazkodni, mert ellenkező esetben megbüntetik őket.

Kivételt képeznek a fenti rendelkezések alól az összes állami tisztviselők, valamint katonák családjakkal (szülők, házastársak, gyerme-

Szigoru törvények a cseh-morva protektorátusban

Prága. Most jelent meg Prágában a szeptember 5-iki törvény végrehajtási rendelete, amely a „Volksschädling“ („a nép kártevője“) fogalmát magyarázza meg és felsorolja azokat a cselekményeket, amelyek e fogalom alá esnek és amelyeket a német birodalom törvényei szerint büntetnek. Az ez év augusztus 26-iki, szabotázsról szóló rendeletet a törvény nem érinti.

„Volksschädling“ (népkárosító) az, aki a légvédelmi intézkedések kihasználásával az emberi élet, a testi épség, vagy a köz és magántulajdonban kárt okoz. Az ilvett 15 évig, súlyosabb esetben életfogytiglani fegyházzal, sőt halállal is lehet büntetni. Halálbüntetést mér a törvény a gyújtogatás büntetése, vagy a közérdekeket súlyosan sértő büntetésekre. Aki a hadiállapot folytán beállott viszonyokat kihasználja, 15 évi, életfogytiglani fegyházzal, súlyos esetben halálbüntetéssel sújtható. Tettenérés esetén az ilyeneket rögtönítelő bíróság elé állítják. A rendelet nemcsak a protektorátusban élő német népcsoport tagjaira, hanem a csehekre is vonatkozik.

Az ilyen perek lefolytatására a német igazságszolgáltatás szervei az illetékesek.

kek, testvérek, sógorok) együtt, abban az esetben, ha együtt laknak. Ugyancsak kivételt képeznek azok a személyek, akik üdülő- és fürdőhelyeket látogatnak meg, de ezeknek eleget kell tenniük az ingatlankönyvről szóló törvény intézkedéseinek és jelentkezniük kell a helyi rendőrhatalóságnál. Végül kivételt képeznek azok, akik csak ideiglenes jelleggel látogatnak a határövezetbe, de ezeknek is eleget kell tenniük az ingatlankönyvről szóló törvény intézkedéseinek és jelentkezniük kell a rendőrségen.

A rendőri hatóságok kötelesek ellenőrzés végett a katonai hatóságok rendelkezésére bocsátani az ingatlankönyveket.

Mindazok a személyek, akik át akarnak haladni a katonai övezeteken, kötelesek a rendelkezés első szakaszában foglalt, katonailag láttamozott engedéllyel, vagy pedig láttamozott utlevéllel rendelkezni. Azok a személyek, akik egy taluban 24 óránál tovább akarnak tartózkodni, kötelesek a csendőrségen láttamozásért jelentkezni.

A városokban a háztulajdonosok és főbérlők kötelesek az ingatlankönyvről szóló törvény értelmében az átutazókat bejelenteni.

A rendelet értelmében azok a személyek, akik állandóan közlekednek a katonai övezetben, bizonyos községekben kiszállnak és ezáltal titkos módon tartózkodnak a katonai övezetben, kihágóknak tekintendők.

Olyan helyeken, ahol erődítési munkálatok folynak, a katonai hatóságok által megállapított utvonalaikat kivéve, csak külön, az erődítmények igazgatóságától nyert engedély alapján bonyolítható le a közlekedés.

A kihágókat egy hónaptól két évig terjedő el-

zárással és tízezer leltől 500 ezer lelig terjedő bírsággal sújtják.

A katonai üzemekbe vagy olyan polgári üzemekbe, amelyek a hadsereg részére dolgoznak, csak az ezeket az üzemeket ellenőrző katonai hatóságok engedélyével lehet belépni.

Olyan városi és falusi ingatlanok eladása a határövezetben, amelyek lakhely célját szolgálják, vagy kereskedelem üzésére alkalmasak, semmilyen megszorítás alá sem esik abban az esetben, ha a vevő 1938. december 16-ika, vagyis a katonai övezetéről szóló törvény megjelenése előtt a határövezetben lakott és a jelen rendelkezés első szakaszában megjelölt láttamozott igazolvánnyal rendelkezik. Földek, lakások és kereskedelmi helyiségek bérbeadása a határövezetben teljesen mentes a katonai hatóságok engedélyezése alól abban az esetben, ha a bérlet 1938. december 16-ika előtt már a katonai övezetben laktak és ha a fent említett láttamozott igazolvánnyal rendelkeznek.

Abban az esetben, ha a vevő vagy bérlet nem lakott a határövezetben 1938. december 16-ika előtt, az eladásra, illetve a bérletre vonatkozó engedélyeket a rendőri, illetve csendőri hatóságok utján

a megyeszékhelyeken működő helyőrségi parancsnokságoktól kell kérni és a kérvényeket csak abban az esetben kell a nemzetvédelmi miniszteriumba küldeni, ha azokat a helyi hatóságok elutasították.

A helyőrségi parancsnokságok kötelesek a nemzetvédelmet érdeklő javak eladásával kapcsolatos kérvényeket legfeljebb egy hónapon belül elintézni.

A határövezetekre vonatkozó fenti rendelkezéseket a határövezetben lévő városokban a katonai érdekű övezetekben csak azon esetekben alkalmazzák, amelyek a határövezetéről szóló törvény 17-21. szakaszaiban megállapított távolságokon belül vannak. Az ezekről a távolságokról megszabott terveket a törvény-székekhez és városi előjáróságokhoz küldik kifüggesztés végett azért, hogy az érdekeltek tájékozódjanak. Ezeknek a terveknek egy példányát a telekkönyvi hatóságnál is kifüggesztik. A jelen rendelkezések végrehajtásával a nagyvezérkart és a hadtesteket bízták meg.

Központi bizottságot küldött ki a Romániai Magyar Népközösség elnöki tanácsa az aradi tagozat ügyének megnyugtató rendezésére

Dr. Bartha Ignác kolozsvári képviselő, dr. Kakuk János tomesvári igazgató- főorvos, tagozati elnök és Teleki Adám gróf, képviselő vesznek részt a központi bizottság missziójában — Az aradi döntőség felfüggesztették a tisztikar-választó közgyűlés határozatának végrehajtását

Kolozsvárról jelentik: A Romániai Magyar Népközösség központi elnöki tanácsa, Bánffy Miklós gróf elnöklétével vasárnap foglalkozott az aradi Magyar Népközösség tisztikar-választó közgyűlésének ismeretes ügyével. Az elnöki tanács, amelyen Aradmegyből Purgiv László elnöki tanácsstag vett részt, hosszas és alapos tárgyalás után az alábbi határozatot hozta:

— „Az Elnöki Tanács az aradi népközösségi szervezet közgyűlési határozata ellen benyújtott felebhezéseket 1939. október 15-én tartott ülésében megvizsgálta, elhatározta, hogy érdemi döntés előtt egy háromtagú vizsgálóbizottságot küld ki a felebhezésekben foglalt állítások megvizsgálására és általában az ottani helyzet megismerésére. A bizottság jelentésének beérkezése után fog az Elnöki Tanács érdemben dönteni.

— A bizottság tagjai dr. Bartha Ignác, dr. Kakuk János és Teleki Adám urak, akik a lehető legrövidebb időn belül Aradra utaznak.

— A közgyűlési határozat végrehajtását a felebhezési bizottság döntéséig felfüggesztik.

A fenti hivatalos elnöki tanácsai jelentés a népközösségi központi vezetőség intencióit teljes világossággal tükrözi vissza. Az elnöki tanács,

mielőtt érdemben döntött volna a tárgyalásra elfogadott felebhezések ügyében, módot kívánt nyújtani az aradi magyarság tradíciójának megfelelő, egyöntetű álláspont kialakítására. Eppen ezért látta jónak, hogy két parlamenti képviselő és egy tagozati vezető-egyéniség kiküldésével elősegítse az egymással ellentétes álláspontok reális kiegyensúlyozásának folyamatát. Egyben pedig — ha ez nem vezetne eredményre — vizsgálóbizottsággá alakulva, saját hatáskörében tegyen elhatározóan döntő javaslatot az aradi helyzet rendezésére. Mindenképpen csak elismerésre méltó a hozott határozat idevonatkozó része, hiszen valóban az a kívánatos, hogy az aradi magyarság közösségének minden rétege aktív képviseletet kapjon a népközösségi tagozat vezetőségében és felretéve minden személyes, világos szemléleti, vagy csoporttaktikai álláspontot, az egységes magyar közösségi érdekek önzetlen és arra valóban hivatott képviselete lehessen úgy a magyar tömegek, mint a hivatalos fórumok előtt. Reméljük, hogy a választások szökvánvos csatározásain, kölcsönös propagandáján, a központi határozat irányító szellemében új munka indulhat zavartalanul, az aradi magyarság egyetlen közös képviseleti szervének egy akaratban fogant megalkotására.

Győzdiék meg! Legolcsóbb férfiruha, fiuruha, bőrkabát, télikabát különlegességek

MUZSAY JÓZSEF c.énél Arad. Merkur-könyv érvényes.

„MERCUR“

Osztálysorsjáték főelárusítónál a következő nagy nyereményeket húzták ki:

Lei 1.000.000.-	855896	Anexa	Aradon	a Goldschmidt Bankban
„ 400.000.-	63956	Matca	Aradon	a Goldschmidt Bankban
„ 400.000.-	3625	Matca	Oradea	
„ 400.000.-	55163	Matca	Bucuresti	
„ 100.000.-	44352	Matca	Aradon	a Goldschmidt Bankban
„ 100.000.-	68982	Matca	Aradon	a Goldschmidt Bankban

Ezenkívül még a következő 100.000 leies nyeremények: 1781, 3285, 70744, 84155, 86765, 94887, 107553, 134354, 180751, 236764, 309199, 347244, 624097, valamint 33 nyeremény egyenként 40.000 és még igen sok kisebb-nagyobb nyeremény.

Főbizományos: Goldschmidt Bank Rt. Arad

SPORT KÖZLÖNY

Értékes két pontot szerzett az AMEFA Bucurestiben a nemzeti bajnokság hatodik fordulóján

A Venus és a Rapid győztek az UDR, illetve Ripensia ellen, a CAMT-Gloria-CFR, Carpati-Sportul és Victoria-Juventus mérkőzések pedig döntetlenül végződtek

A nemzeti bajnokság hatodik fordulója sem volt mentes a meglepetéstől, sőt meglepetésektől. Aradi szempontból az első és legörvendetesebb meglepetés az AMTE pontgyűjtési akciójának váratlan folytatása volt: az aradi piros-feketék kemény küzdelemben gyűrték le a rendszertelenül játszó Unirea Tricolort.

A két bucaresti-i élcscapat közül a Venus Resicán szerezte meg a pontokat, a Rapid pedig a Ripensiat fektette kétvállra hataknas harc után. A többi mérkőzések döntetlenül végződtek éspe dig meglepetésszerűen, mivel a Carpati és a Victoria — az otthonjátszó csapatok közül — elvesztették, a Gloria CFR, pedig megszerezte az értékes bajnoki pontokat. A táblázat a hatodik bajnoki forduló után így alakult:

1. Venus	6 5 - 1 19 4 10
2. Carpati	6 4 1 1 9 2 9
3. CAMT	6 4 1 1 12 9 9
4. Rapid	6 4 - 2 15 7 8
5. Ripensia	6 3 1 2 12 8 7
6. Gloria CFR.	6 2 1 3 8 18 5
7. Sp. Studentesc	6 1 3 2 12 10 5
8. Juventus	6 1 2 3 7 13 4
9. AMTE	6 2 - 4 6 9 4
10. Victoria	6 1 2 3 2 6 4
11. UDR.	6 1 2 3 6 12 4
12. Unirea Tricolor	6 1 1 4 3 13 3

Az A) liga mérkőzéseiről a következő beszámolót adjuk:

AMTE—Unirea Tricolor 3:0 (1:0).
Bucuresti. Mintegy 1500 néző előtt folyt le a mérkőzés, amely az aradi piros-feketék megérdemelt győzelmét hozta. A két csapat így állt fel:
AMTE: Gerold — Slivat, Lucian — Szurgyi, Szabó, Fried — Pataki, Léb, Szaniszló, Reinhardt, Batrin, Unirea Tricolor: Creteanu — Petrescu, Ilescu — Florea, Angelache, Kovács — Dumitrescu, Alecu Andrei, Alexandrescu, Carian, Mihailescu.
Nagy iramban indul a játék és a honi csapat a kisméretű pályán területi fölényre tett szert. Meglehetősen nyomás nehezedett az AMTE védelmére, azonban ezek fölényesen verték vissza a

rohamokat. A 27. p. Slivat felszabadító rugása a saját 16-osról az ellenfél 16-osáig szállt itt Sza-

Tehetetlen volt a Gloria csatársor, — pontot vesztett a csapat a megyesi Sparta ellen

A Mica vezet a B) liga második csoportjában

A nemzeti bajnokság B) osztályának második csoportjában vasárnap a Gloria a megyesi Sparta együttesét látta vendégül és az aradi csapat nagyon gyenge játék után mindössze egy pontot szerzett mérsékelt tudásu de lelkes ellenfelétől. A B) divízióknak ebben a csoportjában egyébként számos más meglepetés is adódott: az Electrica és a Kinizsi, valamint a Jiul is vereséget szenvedtek, sőt utóbbi keftő saját otthonában verzett el. A Vulturii minimálisan nyert a Minerullal szemben és jelenleg a bajnoki táblázaton az egymással szemben elért eredmények alapján a Mica vezet. A táblázat a hatodik forduló után az alábbi:

1. Mica	6 5 — 1 18 4 10
2. Electrica	6 5 — 1 11 6 10
3. Kinizsi	6 5 — 1 19 12 10
4. Jiul	6 2 2 2 8 7 6
5. Vulturii	6 3 — 3 10 9 6
6. Minerul	6 2 1 3 5 9 5

niszló és Patrín futott a labdára és míg a bucaresti-i háttvédek Szaniszlót nyomták, addig Patrín fejese a megdermedt Creteanu mellett a hálóba talált utat (1:0). Ezután a játék változatosabb, de a honi csapat mégis többet van frontban.

Szünet után előbb az AMTE rohamozás már a 3. p. Patrín ugrik ki a védők gyűrűjéből, hogy a hálóba bombázza a labdát (2:0). Az Unirea Tricolor most ismét erősen támad és valóságos pergőtűz alá veszi Gerold kapuját, de az aradi kapus remekül véd. Lassan a piros-feketék ismét frontba kerülnek, de a kemény Unirea Tricolor védők nem mindig szabályosan választják el az AMTE játékosait a labdától. Már-már úgy látszik, hogy változatlan marad az eredmény, amikor az utolsó percben Pataki fut el, a vonalról jól centeréz és a jó tempóban érkező Patrín lábáról a hálóba száll a labda (3:0). Középkedés után a bíró már a játék végét is jelzi. A harmadik gólnál a honi csapat és „elfogulatlan” közönsége leste reklamál és parázs kis botrányt rendeznek, de ez már mitsem változtat a helyzeten.

Az aradi csapat okos taktikával játszott, főleg a második félidőben: Szabó a kullancs szerepét vállalta, Léb pedig Szurevit, Szabó viszont Friedet segítette ki. Gerold néhány pompás védést produkált, Slivat pedig a mezőny legjobbjai volt. A fedezetsorban Szabó játszott nagyszerűen, szünet után Fried is belejött. A csatársorban Patrín szemfülessége mellett Reinhardt érdemel dicséretet. Az Unirea Tricolor nagyon keményen és kiméretlenül játszott és itt is a háttvédek jártak elől „jó” példával. A fedezetsorban Angelache és elől pedig Carjan tűntek ki. Muresan bíró nagyon sokat hibázott, főleg az aradi csapat terhére.

Venus—UDR. 3:0 (1:0).

Resica. A Venus jobb volt, méris csak leszállásból lött szabálytalan gólokkal tudott győzni. Az első félidőben Petea Valcov, szünet után Barbulescu, majd Bodola szereztek a gólokat. Nagyon rossz bíró volt Piky Kroner.

CAMT—Gloria CFR. 2:2 (1:1).

Galati. A CAMT-ot a balszerencse üldözte, de a Gloria lelkes játéka dicséretes. Galgóczi öngóljával a honi csapat vezet, de Reiter egyenlít. Ezután Reiter kiállítja, mégis szünet után Szules góliával a CAMT vezet. A befejezés előtt egy perccel Cucula szerzi meg az egyik pontot a Gloria CFR-nek.

Rapid—Ripensia 3:2 (2:0).

Bucuresti. A Ripensia szünet után magára talált és nem sok hiányzott az egyenlítéshez. Bogdan és Barátky lötték az első félidő góljait, de szünet után Oprean s Kotormány góljaival egyenlített a Ripensia. A győztes gól Bogdan nevéhez fűződik.

Victoria—Juventus 0:0.

Kolozsvár. A két csapat érdekes küzdelmet vívott és mindkét együttesben a védelmek tüntették ki magukat. A mutatott játék alapján a döntetlen eredmény megfelel az erőviszonyoknak.

Sp. Studentesc—Carpati 1:1 (1:0).

Nagybánya. A Sp. Studentesc lendületes játékaival rászolgált a bajnoki pontra. Constantinescu-Grecu révén a diákcsoport vezet, de szünet után Szőke fejesével egyenlített a honi együttes.

7. Gloria	6 1 2 3 13 15 4
8. CFR Simeria	6 2 — 4 5 11 4
9. Sparta	6 1 1 4 9 16 3
10. CFR T...Severin	6 1 — 5 7 16 2

Beszámolónk:

GLORIA—SPARTA 1:1 (1:1)

A Gloria-pályán mintegy 500 néző előtt ideálisan szép időben találkozott a két csapat és a kedeti fellendüléstől eltérően, rendkívül mérsékelt színvonalu küzdelemnek voltak szemtanui a nézők. A Gloria ugyszólván az egész játékidőt áttámadta, míg a vendégcsapat csak szórványos lörohanásokkal kísérletezett, azonban a Gloria nagy fölényét a csatárok góliszonya miatt nem tudta eredményesíteni.

Igy állt fel a két csapat:

Gloria: Theimer — Régnér, Volentfr

Siclovan, Codrean, Micola — Tudor, Farkas, Fritz, Henegar, Mercea. Sparta: Benedek — Schmidt, Mühlbacher — Agoston, Ludwig, Ispas — Müller, Weith, Larisch, Johann, Ries.

A Sparta kezdte a játékot, de a Gloria nagy lendülettel rohamoz és formás támadás befejezésé-
ként az 5. n. Fritz átadását Tudor nehéz szövből
bevágja (1:0). A Gloria rohamai ellenére a 14. p.
egyenlítő a vendégcsapat: Larisch Ries elé csusz-
tatja a labdát, akinek a jobbsarokba tartó éles
lövését Theimer csak a lécz alá tudja ütni (1:1). A
Gloria többet támad, de eredménytelenül. Szünet
után is a Gloria van nyomasztó fölényben és egyik
szöglet a másikat követi, azonban a csatárok 2 lé-
pésről is fölé, illetve mellé tudnak löni. Az utolsó
10 percben mindkét oldalról egy-egy kapufalövés
hoz némi izgalmat, de azután a csapatok belenyug-
szanak a döntetlenbe.

A Gloria mélyen szokott formája alatt ját-
szott.
talan csak Siclovan és Micola nyújtottak félig-
meddig elfogadható.

A vendégcsapat telkes együttes,
amelyben Benedek kapus, Mühlbacher, Agoston,
Ludwig és Larisch komoly érték. Petric gyengén
bíráskodott.

**NEURALGIA
FEJFAJÁS
MŰLES ELLEN**

**ANTINEURALGIC
JANOL**

*Kapható gyógyszerárakban
és drogueriákban*

A jobb eredmények: Mica—Kinizsi 3:2 (2:1),
CFR T.-Severin—Electrica 3:2 (1:1), Vulturii—
Minerul 2:1 (2:1), CFR Simeria—Jiul 1:0 (0:0).

**A kolozsvári közigazgatási tábla
elvi döntése:**

**Csak azokra nem vonatkozik az
állampolgársági névjegyzék utólagos
kibővítése, akiknek állampolgárságát
már felülvizsgálták**

Más szempontból nem tehető megkülönböztetés
a jogosult, de állampolgárság nélkül maradtak
között

Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári köz-
igazgatási tábla elvi jelentőségű döntést hozott
állampolgársági kérdésben. Mint köztudomású,
az állampolgársági lajstromból kimaradt
zsidó vallásúak utólagos jelentkezését
nem vették figyelembe azzal a megoko-
lással, hogy az utólagos jelentkezést el-
rendelő rendelet törvény rájuk nem vonat-
kozik.

Hivatkoztak a rendelet törvény 62. szakaszára,
amely általánosságban kimondja, hogy az utó-
lagos jelentkezés nem vonatkozik azokra, aki-
ket az 1938. január 22-én kelt rendelet törvény
alapján felülvizsgálatra köteleztek. A fenti szö-
veg értelmezése tulajdonképpen csak azokra
volna vonatkoztatható, akik az állampolgársá-
gi névjegyzékben szerepeltek és akiket ilymó-
don revíziós eljárásra köteleztek.

Jogi magyarázat szerint azonban nem
vonatható azokra, akik valamilyen
oknál fogva 1924-ben, az összeírás alkalmá-
val kimaradtak a névjegyzékből, mi-
után ezek az 1938. januári felülvizsgálat
alkalmával nem is kerülhettek revízió alá.

A szigeti városi tanács elutasította David
Mayer brassói lakos jelentkezését arra hivat-
kozva, hogy zsidó származása miatt nem igé-
nyelheti az utólagos beírást. David Mayer ügy-
védje utján a kolozsvári közigazgatási tábla-
hoz fellebbezett. A tábla megsemmisítette a
szigeti városi tanács határozatát és elrendelte
David Mayer jelentkezésének elfogadását.

Elvi jelentőségű döntésében kimondotta a
tábla, hogy a rendelet törvény vonatkozó
szakasza csupán azokat érintheti, akiknek
állampolgársága már felülvizsgálat alá
került.

**Rémhírtérjesztőket tartóztattak le
Szatmáron**

Szatmár. Nagy izgalmat és rémületet kel-
tett Szatmáron az a hír, hogy Nagybanva közelében
halálos szerencsétlenség érte azokat a katonai előkép-
zöket, akiket a megyéből oda vittek gyakorlatozni.
Az emberek egymásnak adták a hírt és pár óra alatt
már volt is olyan, aki azt tudta, hogy érv bányatár-
na szakadt be és helven gyerek halálát lelte. Termé-
szetesen a hatóságok azonnal érintkezésbe léptek Nagy-
bányával, ott azonban semmit sem tudtak a szeren-
csétlenségről. Felhívta a szatmári prefektúra a kör-
nyékbéli összes falvak csendőrségeit, a kórházakat,
szolgabirodákat, de sehol sem hallottak a szeren-
csétlenségről. Szatmáron azonban nem lehetett le-
csillapítani az izgalmat és délutánra az egész város
rémült izgalomban leste a Nagybanváról érkező vona-
tokat. Mint kiderült — a hírből egyetlen szó sem
igaz. Sem Nagybanván sem a megyében nem törté-
nt szerencsétlenség — ellenben a rendőrség elfogott
és hadbírósg elé kísért két rémhírtérjesztőt, akikről
kiderült hogy ők találták ki a tömegszerencsétlenség
hírét.

**Még mindig három veretlen csapat van
a kerületi bajnokságban**

A Transilvania győzelme a forduló meglepetése

Az alkerületi elsőosztályu bajnokság vasár-
nap fordulóján öt mérkőzés szerepelt és a három
élcscapat ezuttal is győzött, úgy hogy közöttük a
sorrendet a gólarány állapítja meg az első kettőt
illetően, míg az Olimpia egy mérkőzéssel keveseb-
bet játszott. A Gaiana ezuttal sem szerepelt és így
kedden a szövetség fogja kimondani a végső szót
a gáji csapatok ügyében, amelyet előreláthatóan
törölni fognak a résztvevők sorából. A bajnoki
táblázat a vasárnapi forduló után így alakult:

1. Crisana CFR	6	6	—	21	4	12
2. AAC	6	6	—	19	6	12
3. Olimpia	5	5	—	20	1	10
4. Unirea	5	3	1	11	8	7
5. Astra	5	3	—	2	10	7
6. ATE	7	3	—	4	16	17
7. Titanus	5	2	—	2	4	4
8. Egyetértés	7	2	—	5	9	12
9. Banatul	7	1	—	6	6	24
10. Transilvania	5	1	—	4	4	9

11. Tricolor	6	1	—	5	5	22	2
12. Gaiana	4	—	—	4	4	15	—

Beszámolók az alábbi:
CRISANA—TITANUS 2:1 (1:0). A két csa-
pat találkozása nívós küzdelmet hozott és a kapu
előtt határozottabb csapat győzött. A gólokat
Barbu II., illetve Magold szereztek.
AAC—EGYETÉRTÉS 3:1 (2:1). Az atléták
megérdemelten nyerték a mérkőzést Komjáti, Mik-
lósi és Vass góljaival, az Egyetértés gólja Sthl I.
érdeme.
TRANSILVANIA—ASTRA 2:0 (0:0). A
Transilvania meglepetésszerűen, de megérdemelten
győzött. Mindkét gól Filimon érdeme.
ATE—BANATUL 2:0 (0:0). A Banatul lelke-
sebb volt, a tornászok gólképtelenek. Schwarz és
Tóth szereztek a gólokat.
OLIMPIA—TRICOLOR 5:0 (0:0). Szünet után
az Olimpia fölénybe került és biztosan győzött.
Mihók és Bugar II. szereztek a mérkőzés góljait.

Összeállították a magyar válogatottakat

Budapest. A szombat—vasárnapi válogatott
mérkőzésekre összeállították a magyar válogatott
csapatokat és azok a következők:

A) CSAPAT: Tóth — Pákozdi, Bíró — Páz-
mándi, Sárosi III., Dudás — Kincses, Sárosi dr.,
Zsengeller, Dóri, Gyetvai.
B) CSAPAT: Csikós — Olajkár I., Polgár —
Baróti, Tóth (Taxi), Szalai (Nemzeti) — Váradi,
Nemes, Kolláth, Szabó (Gamma), Tóth (Ujpest).

**A Ferencváros veresége a magyar
bajnokság meglepetése**

A Hungaria és az Ujpest is pontot veszítettek

Budapest. A magyar bajnokság vasárnapi for-
dulója számos meglepetésszerű eredményt hozott.
Mindhárom nagycsapat pontot veszített, sőt a
Ferencváros kettőt is, de meglepetés a Nemzeti
veresége is, valamint a Szolnok győzelme. A baj-
nokságban jelenleg a Ferencváros vezet a Szeged
(1) előtt. A mérkőzésekről a következőkben szá-
molunk be:

TAXISOK—FERENCVAROS 4:3 (2:1).
Serfőző gólját Sárosi dr. egyenlíti, de Tóth
révén szünetig a Taxi vezet. A második félidőben
Pósa 11-esből egyenlít, sőt Gyetvai váratlan
gólya a Ferencvárost juttatja vezetéshez, de a
Taxisok rákapcsolnak és Serfőző két góljával
megfordítják az eredményt.

UJPEST—KISPEST 2:2 (2:2). Nagyon szép
mérkőzést vívott a két csapat és a döntetlen a mu-
tatott játéknak megfelel. Nemes góljára Tóth vá-
laszol, majd Hidasi révén az Ujpest vezet, de Kin-
cses beadásából Kalocsay egyenlít.

GAMMA FC—HUNGARIA 2:2 (1:1). A
megerősödött Gamma erős ellenfele volt a Hun-
gáriának. Toldi góljára Dudás válaszol, szünet
után pedig Takács gólját a középcsatár helyére
előremenő Bíró egyenlíti ki.

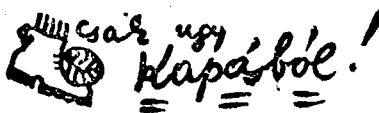
SZOLNOK—ELEKTROMOS 2:0 (2:0). A szol-
noki csapat nagy lendülettel játszott és megérde-

melten győzött Sárkány és Kolláth góljaival.

SZEGED—KASSA 3:0 (3:0). A Szeged
csapata megerősítés nélkül győzött. Góljain
Nagy (2) és Harangozó osztozkodtak.

TÖREKVÉS—NEMZETI 3:2 (1:1). Meglepő.
de nem érdemtelen győzelem. Mester góljára a Tö-
rekvés Dóri révén felel, szünet után pedig Tóth a
vezetőgölt lötte. Kisalagi még tud egyenlíteni, de
a győzelmet Pusztai megszerzi a Törekvésnek.

HALADAS—BOCSKAI 8:0 (2:0). A Hala-
dás pompás csatárjátékkal legázolta ellenfelet.
A gólokat Lovász (3), Morócz (2), Gazdag,
Szabó és Janzó (öngól) szereztek.

Az ifjúsági bajnokság vasárnapi fordulóján a kö-
vetkező eredmények adódtak: Hakoah—Unirea 2:2,
Gloria—Olimpia 5:0, Astra—AMTE 3:2, Titanus—
Egyetértés 2:1, ATE—Crisana 7:1, Transilvania—
Tricolor 5:1.

Zágrábban vasárnap Németország és Jugoszlá-
via válogatott csapatai mérköztek és a német csa-
pat 5:1 (1:0) arányú fölényes győzelmet aratott. A
gólokon Schön (3) és Szepan (2), illetve Antolkovics
osztozkodtak.

A B) ligában vasárnap még a következő ered-
mények voltak: NAC—Victoria 2:0 (1:0), Crisana—
RMTE 3:1 (0:1), FC Braila—Astra 1:1 (0:0), Trico-
lor CFPV—AS Constanta 3:0 (1:0), Turda—DVA 3:1
(2:0), Macabi Bucuresti—Ferroemail 2:1 (1:0), Fran-
co Romana—Prahova 4:0 (1:0), Sodronyluar—Törek
vés 1:0 (1:0), Olitul—Universitatea 4:2 (3:2).

**Hirdessen
az Aradi Közlönyben**

A Colectura Oficiala-nál

és az Oficiile Rurale P. T. T.-nél kihuzott nyeremények a 20. sorsjáték IV. osztályának huzása alkalmával:

Lei	6.000.000	No.	31744	S. I.	Cluj
"	1.000.000	No.	2711	S. II.	Arad
"	1.000.000	No.	25139	S. II.	Cluj
"	1.000.000	No.	36621	S. I.	Bucuresti
"	400.000	No.	3625		Cluj—Arad
"	400.000	No.	63957		Chisinau
"	400.000	No.	76349		Chisinau
Lei	100.000	No.	15362		26986, 42230, 48734, 45130, 68883, 74050, 86775, 97685, 99690, 156272, 411316, 884734, 899353

Kihuztak még 48 drb. a 40.000 leies, valamint az anexa sorsjegyeknél számos 20.000, 10.000 leies és más kisebb nyereményeket.

Helyi képviselő:

OLARIU IOAN Arad, str. Bratianu 3.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Feloszlott az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetsége

Vasárnap tartották meg Aradon a feloszlást kimondó közgyűlést

Az ország egyik nagymultu, tizenöt éven át fennállott kereskedelmi érdekképviselete, az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetsége vasárnap délelőtt Aradon megtartott közgyűlésén kimondotta feloszlását. A Szövetséget szoros szálak fűzték Aradhoz és az aradi kereskedőtársadalomhoz, mert hiszen az utóbbi öt esztendőben ennek az intézménynek két aradi férfit: Domán Sándor és Szöllösi Zsigmond dr. állott az élén. Mindketten mindent elkövettek annak érdekében, hogy a Szövetség működése tényleges eredményeket hozzon és ez a törekvésük sikerrel is járt. A Szövetség anyagi alapjai azonban egyes tag-egyesületek érdektelensége, valamint anyagi helyzete következtében több mint egy évvel ezelőtt megrendültek és az így előállott helyzet elkerülhetetlenné tette a Szövetség feloszlását.

A vasárnap délelőtt megtartott rendkívüli közgyűlést Domán Sándor elnök nyitotta meg, majd pedig Szöllösi Zsigmond dr. felolvasta évi jelentését. A jelentésben utalt arra, hogy már az 1938. november 20-ikán megtartott közgyűlésen felmerült a Szövetség feloszlásának kérdése, amit az tett időszerűvé, hogy a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok nem tett eleget tagdíjfizetési kötelezettségének, a temesvári és bánsági egyesületek pedig minimálisra csökkentették hozzájárulásukat. Időközben a nagyváradi Kereskedelmi Csarnokot feloszlatták, a temesvári és bánsági kereskedő egyesületek a maguk bánsági szövetségét újjászervezték és a temesvári egyesület ki is lépett az aradi székhellyel működő szövetségből. Ilyenképpen lehetetlenné vált az aradi szövetség fenntartása.

Megemlékezett Szöllösi Zsigmond dr. a Szövetség multjáról, egykori főtitkáráról, Friedl János dr.-ról, a Szövetség által kidolgozott kü-

lönböző mozgalmakról és ezek között arról, hogy ettől a Szövetségtől indult el a kereskedői nyugdíjintézet megvalósításának gondolata.

Emelték a rum, cognac és likör, valamint parfümök gyártására használt szesz forgalmi adóját

Az említett cikkek áraiban emelkedés áll be

A rum, likör, cognac, parfümárak forgalmi adójával kapcsolatban fontos minisztertanácsi jegyzőkönyv jelent meg a Monitorul Oficial október 14-iki számában.

A minisztertanácsi jegyzőkönyv az 1934. április elsejei forgalmi adótörvény intézkedéseire hivatkozik, amelyek értelmében

indokolt esetben a belföldön termelt áruk kapcsoltában a forgalmi adót a készáruról át lehet vezetni a nyersanyagra, olyképen, hogy ez a készáru-adóval egyenértékű legyen. Az 1939. április 1-i törvény ugy intézkedik, hogy abban az esetben, ha ilymódon nem folya be olyan összeg a nyersanyagra kivetett adóból, mint amennyit a készáru kivetett adóból behajtanának, az illetékeket emelni lehet és az így előállott különbözetet a vonatkozó minisztertanácsi jegyzőkönyv megjelenésekor a raktárakban levő árukra és nyersanyagokra is vonatkoztatni lehet.

A most megjelent minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében október 16-ától kezdve azok a fix illetékek, amelyek a belföldön szeszből gyártott rum, konyak, likör és likörösbor, valamint parfümárak forgalmi adóját képezik, a következőképen változnak meg:

1. A likör, konyak és rumgyárak által felhasznált szesz esetében literenként 31 lei,

ta. Ezután a jelentés még a következőkről emlékezett meg:

— *Eredményre vezetett a kereskedők anyagi és erkölcsi védelmében hosszú évizedések át folytatott ostromunk a spekulatörvény kipel lengérező szelleme, valóságokkal nem számoló árszabása ellen.* Elnökünk mondotta ki először a gyakorlati kereskedő világos formulázásával, hogy amíg a spekulatörvény az üzletben fekvő árukat terhelő rezi költségeknél figyelembevételét, az eladási árba kalkulálását mellőzi és tiltja, addig irreális akár a volt 20 és 30 százalék akár a későbbi 10 és 20 százalék felár haszonnak nevezése. Memorandumok, gyűlések, parlamenti képviselők megmozgatása, cikkek a szak és napi sajtóban jelezték azt a törhetetlen sok évi harcot, amelyet elnökünk és irodánk folytatott ismételt miniszteri visszautasítások ellen és után is, amíg most, Szövetségünk utolsó óráiban, avval a megnyugvással adhatjuk vissza a tisztünket, hogy semmis kis eszközökkel és bizony lassan-lassan magunkra és lelkesedésünk pusztá erejére hagyva is, nem csak kötelességtudó becsülettel, de a siker örömeivel is teljesítettük azt, amit magunkra vállaltunk.

— Amikor a Szövetség most korai halálba megy, az öt éven át volt vezetőik köszönetet mondanak mindenkinek, aki a saját érdekében, de az eszmei közösség érdekében is a Szövetségért dolgozott, s munkásságában tevékeny részt vett. Talán szabad ezt a köszönetet mindenekelőtt az aradi Kereskedelmi Testülettel szemben leszögezni, amely küzdelmes éveinkben a legtöbb anyagi és szellemi erőpótlást és munkára ösztönző biztatást adta nekünk.

— Szervezetek, intézmények, amelyek szükségesek és nélkülözhetetlenek, összeomolhatnak, elpusztulhatnak, de az idő — lehet, hogy igen nagy nehézségekkel és súlyos áldozatok árán — újra teremti őket. Mi az élet ezután sem szűnő küzdelmeihez kereskedő társadalmunk részére több magában való hitet, keményebb öntudatosságot, életérdekeinek biztosabb felismerését s kitartóbb, messzebb tekintő szolgálatait kívánjuk.

A titkári, valamint a pénztári és számvizsgálóbizottsági jelentések elhangzása után a közgyűlés azokat tudomásul vette és a felmentvényt megadta. Ezután a közgyűlés határozatilag kimondta az Erdélyi és Bánsági Kereskedelmi Testületek Szövetsége feloszlását, majd pedig ezt bejelentik a nemzetgazdasági miniszteriumnak és a jogi személyiség megsemmisítését kérik. A Szövetség iratainak megőrzésével az Aradi Kereskedelmi Testületet bízták meg.

amelyből 11 lei esedékes a szesznek a monopóliól való megvásárlásakor, míg 20 lei havi fix illetéket képez az elmúlt évi szeszfogyasztás alapján.

2. A likörös borok gyártásával foglalkozó vállalatok szeszvásárlása esetében 41 lei literenként, amelyből 21 lei a szesz megvásárlásakor esedékes, 20 lei pedig az elmúlt évi szeszfogyasztás alapján havi fix illetékként fizetendő.

A 12.50 százalékos forgalmi adó, amelyet a szeszital gyártásban felhasznált kivonatok után fizettek, a jövőben a szesz literje után 3 leies fix illeték formájában fizetendő. Ezt a 3 leies fix illetéket a rum, konyak és likör, valamint a likörösbor gyárak az elmúlt évi szeszfogyasztás alapján fizetik meg, miként a 20 leies illetéket.

A parfümgyárakban felhasználásra kerülő szesz után 34 leies fix illetéket hajtának be, amely a parfüm, kölnivíz és arcvizek után esedékes forgalmi adót képviseli. Tekintettel arra, hogy a parfümök, arcvizek után a nyersanyag vásárlásakor csak egy részét fizetik meg ennek a fix illeték formájában esedékes adónak, a kész gyártmányok számlázásakor továbbra is fizetni kell a következő adókat aránylagos illeték formájában: 17.25 százalék a parfümök, 7 százalék az arcvizek és 12.30 százalék a kölnivizek.

esetében. Mindezek az intézkedések október 16-án léptek életbe.

A minisztertanácsi jegyzőkönyv értelmében 1939. október 15-én este leltárt kellett készíteni a rum, likőr, konyak, likörös bor és parfümgyárakban lévő szesz és készáru készletek ról és ezek után le kell fizetni a különbözetet képező adót. A többi fix illetékek, amelyeket a jelen minisztertanácsi jegyzőkönyv nem változtatott meg, továbbra is érvényben maradnak.

Értesülésünk szerint a fenti illetékek által érdekelt vállalatok a legközelebbi jövőben ár-emelést hajtának végre

Ma lép életbe az új külkereskedelmi rendszer

Az Argus című lap legutóbbi száma azt a hírt közli, hogy az új külkereskedelmi rendszer most már visszavonhatatlanul október 17-én lép életbe. A bucuresti-i külkereskedelmi hivatali irodái kedden már megvillnak.

Megjelent az örökösödési adó módosításáról szóló törvény

A Monitorul Oficial október 14-iki száma közli a bélyegtörvény módosítását. Az említett törvénynek az örökösödési adóra vonatkozó részeit módosították. Az Aradi Közlöny október 13-iki számában már közöltük ennek a törvénynek intézkedéseit, amelyek lényegesen le szállítják az örökösödési illetékeket és azt a célt szolgálják, hogy elősegítsék a tőkeképződést.

A törvényelőkészítő tanács elé került a minimális munkabérekéről szóló törvényjavaslat. Ralea munkaügyi miniszter — mint jelentettük — törvénytervezetet dolgozott ki, amely kötelezővé teszi az olyan iparvállalatoknál amelyekre a kollektív szerződések nem vonatkoznak, a minimális munkabéreket. A tervezetet véleményezés végett a törvényelőkészítő tanács elé utalták.

KÖTELEZŐVÉ TESZIK BIZONYOS NYERSANYAGOK RAKTÁROZÁSÁT. A legfelsőbb gazdasági tanács C. Anghelescu volt miniszter elnöklése alatt ülést tartott. Az ülésen megjelent Bujoiu nemzetgazdasági miniszter is. Az egybegyűlték tárgyalták a kartell-törvény módosításáról szóló javaslatot, valamint azt a törvénytervezetet, amelynek értelmében kötelezővé teszik bizonyos nyersanyagok felraktározását.

Gazdasági összeköttetés létesül a Szoviet és Magyarország között. Budapestről jelentük: Kristófy József dr., az új moszkvai magyar követ fontos megbízatással érkezett állomáshelyére. Arról van szó ugyanis, hogy miután a Szoviet helyreállította gazdasági kapcsolatait Európa valamennyi országával, Magyarország sem maradhat ki a Szovjettel való gazdasági összeköttetésből. Rövidesen megindulnak az erre vonatkozó tárgyalások és ezek minden bizonnyal sikerrel fognak végződni.

Elévült a bizonyítványhamisítás miatt perbelogott aradi tisztviselő ellen hozott ítélet

Albulescu Anton arad tisztviselő még 1932-ben elhatározta, hogy felvéti magát a pénzügyőri gárdába. Ebből a célból beadvánnyal fordult a pénzügyminisztériumhoz és a beadványhoz csatolta a lipcai kereskedelmi iskola bizonyítványát, amely szerint Albulescu elvégezte a felsőkereskedelmi két osztályát. A minisztérium gyanúsaként látta az iskolai igazolványt, érdeklődtek az ügyben és azt a felvilágosítást kapták, hogy Albulescu nem volt a felsőkereskedelmi iskola növendéke. Ekkor bűnvádi eljárást indítottak a tisztviselő ellen és a vizsgálat során

megállapították, hogy Albulescu hamis iskolai bizonyítványt szerzett valahonnan és erről hivatalos másolatot készített. A törvényszék hamis okmány felhasználása címén

Albulescut egy havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a tisztviselő a táblához fordult, fellebbezés helyett felfolyamodást nyújtott be, amit a tábla elutasított. Albulescu ekkor a Semmitőszékhez intézett felfolyamodást, amely ugyancsak elutasító döntést hozott. Az ügyészség miután a törvényszéki ítélet jogerősnek tekintette, Albulescu ellen letartóztatási végzést adott ki. A tisztviselő nem adta fel a harcot és a letartóztatás ellen jogorvoslatot ért, amit a törvényszék elutasító határozata után most tárgyal a temesvári tábla.

A táblai tárgyaláson Albulescu ügyvédje, dr. Lepa Valér rámutatott arra, hogy amennyiben a Semmitőszék a felfolyamodást elfogadhatatlannak minősítette, úgy az első számú felfolyamodás időpontja érvényes, már pedig ettől számítva az ítélet elévültnek tekinthető.

Másrészt az ügyvéd a legutóbbi kegyelmi rendelet alkalmazását kérte. A táblai főügyész ezzel szemben azt hangoztatta, hogy a második számú felfolyamodás következtében az ítélet nem évült el, mert ilyen eszközökkel a törvényhozást szabotálni lehetne. Másrészt a kegyelmi rendelet közöskirat-hamisításra nem alkalmazható.

A tábla döntésében megállapította, hogy az Albulescu ellen hozott törvényszéki ítélet elévült

és ezért az ügyészség letartóztatási végzését hatályon kívül helyezte.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD. OKTÓBER 17.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Szlav zene lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: Glica Ionescu Gaina zenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:03: Drámai és mozgósínházi krónika. 19:17:

Vokálzene lemezek. 19:30: Kamarazene. 20: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20:10: Petre Andrei nemzeti nevelésügyi miniszter előadása. 20:25: Liana Mihalescu énekel. 20:45: Hírek, sportközlemények. 21: Argentín, kubai és spanyol zene lemezek. 21:30: Rádiózenekar. 23:30: Hírek. 22:50: Tánclémezek. 23:10: Lemezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Folyvasás. 13:10: Hanglemezek. 13:40: Hírek. 14:20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14:30: Horváth József magyar nótákat énekel, kísérő Kiss Lajos és cigányzenekara. 15:30: Hírek. 17:15: A magyar nép a honfoglalás korában. Szabó István dr. előadása. 14:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: Nagyné Variu Irma zongorázik. 19:10: Chapv-tánczenekar műsora. 19:50: Szalay László elbeszélése: 1. Az édesapám. 2. A tolvaj. (Folyvasás.) 20:15: Hírek. 20:30: Az Operaház előadásának közvetítése. Falstaff. 21:10: Hírek. 22:15: Hírek. 23:20: Tánclémezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 19:20: Mezőgazdasági féléra. 20: Francia nyelvoktatás. 20:20: Russzinnyelvi előadás. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21:20: A rádió szalonzenekara. 22:40: Időjárásjelentés.

SZERDA, OKTÓBER 18.

Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12:10: Északi zene lemezek.

Bucuresti, Radio-Romania. 13: Időjelzés, sportközlemények. 13:10: Vasile Julea zenekara. 14: Hírek. 14:20: A zene folytatása. 15: Művészeti és kulturális közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19:02: Művészeti krónika. 19:17: Vokálzene lemezek. 19:30: Teodorescu négyes kamarazekara. 20: Hírek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20:10: Cezar Petrescu előadása. 20:15: Tahiti ritmusok. Lemezek. 20:45: Hírek, sportközlemények. 21: Radulescu vokálnégyes. 22:30: Hírek. 22:50: Tánclémezek. 23:45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7:45: Torna, hírek, közlemények, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11:20 és 11:45: Folyvasás. 13:10: Laskó Emil énekegyüttese. 13:40: Hírek. 14: A Melles Béla-zenekar műsora. 14:20: Időjelzés, időjárásjelentés, vizállásjelentés. 15:30: Hírek. 17:15: Diákféltóra. 17:45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18:15: A rádió szalonzenekara. 19: Liszt Ferenc élettársa. Harszti Emil dr. előadása. 19:30: Kurina Simi cigányzenekara. 20:15: Hírek. 20:25: Eszperantó nyelvű előadás. 20:50: Galánffyné Hoer Tempis Erzsébet énekel zongorakísérettel. 21:15: Utolsó pogányok. Történelmi hangjáték három részben. 22:40: Hírek, ügétversenyeredmények. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0:20: Hanglemezek.

Budapest II. 19:30: Olasz nyelvoktatás. 20:30: Kurina Simi és cigányzenekara. 21: Hírek. 21:20: Katonazenekar. 22:35: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő

ALKALMAZÁST KERES

Házvezetőnőnek, gazdasági felügyelőnek, anyahelyettesnek ajánkozik háztartásban jártas, középkorú nő. Címeket a kiadóba kér. 4689

ALKALMAZÁST NYER

Egy szerényigényű, jobb nő, aki a háztartás minden ágában jártas, otthon talál uricsaládnál. Cím a kiadóban. 4728

Kifutóju, aki biciklizni tud, felvétetik Wild cukorkaláztelenben.

LAKÁS

Csinos, különbejárta, butorozott szoba a színház mellett kiadó. Jellege: „700” 4684

Háromszobás, összkomfortos lakás magánházban nov. 1-re kiadó. Str. Grănicerilor 6. 4665

Kétszobás, modern, fürdőszobás, parkettás, összkomfortos, uccai lakás nov. 1-re kiadó. Str. Consistorului 35. Háztulajdonos. 4726

Str. Eminescu 30. alatt 3-4-5 szobás, erkélyes, modern lakások kiadók. 4725

Vesztőhelyi villában, a kert gondozása ellenében ingyen lakást adok. Irásbéli ajánlatokat Muzeu-üzletbe, a színházszal szemben. 4726

Kétszobás, fürdőszobás, udvari lakás kiadó. Str. Seminarului 1. 4727

Kiadó

egy összkomfortos 5 szobás lakás 2 előszobával és egy összkomfortos 2 szobás lakás nov. 1-re. Bul. Carol No. 42. 4720

Kiadó egy háromszobás, szép, modern, kis uccai lakás, nagyon olcsón. Str. Cuza Vodă No. 33. 4633

Uccai háromszobás, parkettás lakás II. emeleten nov. 1-től, esetleg előbb is kiadó és egy garconlakás előszobával, fürdőszobával. P. Avram Iancu 5-6. I. em. 4515

Központi fűtés

és melegvízes háromszobás modern lakás

kiadó, Str. Cloșca 11. 4721

VÉTEL-ELADÁS

Káposztáshordó, összecukható vaságy, sezlón-alvász és egy kétszárnyas dupla ablak, tokkal együtt eladó. Str. Cuza Vodă 20. 4697

Szekerényvel bíró, háromkerekű biciklit, jókarban keresek. Cím a kiadóba. 4697

Underwood-írógép, kifogástalan állapotban, asztalkával együtt eladó. Dr. Fuchs, Bulev. Carol 37. 4729

Egy háromnegyedes pesaniki bunda megbizásból eladó. Joanovits Antal szűcs. 4692

ÜZLET

Főtéri üzlethelyiség kiadó. Cím a kiadóban. 4636

INGATLAN

Egy házhelyet a belvárosban megvételre keresek. Ügynökök kizárva. Címeket a kiadóba kérek ármezsgéléssel. 4730

A magyarság törvényhozói tisztázták:**Nem tesz faji származás szerinti megkülönböztetést a céhtörvény-javaslat**

ismertették a magyar Népközösség álláspontját. Ralea munkaügyi miniszter felvilágosításai

Bucuresti. A képviselőház és szenátus egyetemes bizottsága általánosságban letárgyalta a képviselőház július 10-iki ülésén benyújtott céhtörvény-javaslatot. A tárgyalások eredményét a napokban már továbbította is a kormánynak. A folytatólajos, szakaszonkénti tárgyalást október 11-én kezdte meg.

Az üléseken a magyar parlamenti csoport nevében Bartha Ignác képviselő, bizottsági tag jelent meg, aki az első szakasz vitájánál ismertette a Magyar Népközösség álláspontját.

Dr. Bartha Ignác a 4. bekezdéssel kapcsolatban kifejtette, hogy a javaslat szerint a „céhek kizárólag nemzeti alapon, a nemzet felsőbb érdekeinek tiszteletben tartása mellett gvakorolhatják tevékenységüket”.

A rendelkezés tanulmányozása során — mondotta a magyar képviselő — felvetődik a kérdés, vajon mit ért a törvényhozó a „nemzeti” kifejezés alatt? Ralea miniszter kijelentette, hogy a javaslat a „nemzeti” kifejezés alatt nem a többségi népet, hanem az állam valamennyi polgárát érti, függetlenül faji származásától.

Bartha Ignác dr. válaszában tudomásul vette a kormánynyilatkozatot, de ismételtlen leszögezte, hogy

a magyarság csak testilettel lehet be a céhekbe, illetve vehet részt azok megalakításában.

Majd utalt arra, hogy a magyarság nem tekinthet el az összes meglévő szakmai szervezeteinek, — különösképpen az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyletnek, iparos- és kereskedő-egyesületek, társulatok, otthonok — a javaslat 119. szakasza által érintett szervezetek szerzett jogainak biztosításától.

Ralea miniszter itt közbeszólt, hangsúlyozva, hogy valamennyi történelmi multtal rendelkező ilyen szakmai szervezet jogi személyiséget vélelvesnek tekintti.

Másnap délelőtt Bánffy Miklós és Szász Pál szenátorok, Teleki Ádám, Bartha Ignác és Kovács Károly képviselők felkeresték Ralea munkaügyi minisztert, a céhtörvény-javaslat megalkotóját, akinek

bemutatták a magyar parlamenti csoportnak a 119. szakaszhoz tett módosító javaslatát.

Egyben közölték a miniszterrel, hogy a javaslatot előzőleg Argetoianu miniszterelnök jóváhagyta. Ralea munkaügyi miniszter mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta az előterjesztést és válaszában

kijelentette, hogy a javaslatot elvileg magáévá teszi.

Kérdést intézett azonban az Erdélyi Múzeum Egyesület munkakörének meghatározására, amit nem tekint professzionista alakulatlak. Módot kell találni arra, — mondotta, — hogy az EME valamilyen formában beilleszkedjék a cég-rendszerbe. Ezután számos, tárcájához tartozó ügy került szóba, köztük elsősorban a Szatmári Iparos Otthon, a Marosvásárhelyi Csizmadia Társulat és más iparos-vagyonoknak az elvételi ügye. A miniszter kijelentette, hogy a felhozott kérdéseket áttanulmányozza és néhány napon belül meg is adja a választ.

Közölte, hogy a magyar szakmai szervezeteket, iparos otthonokat, egyesületeket, társulatokat, a szerzett jog biztosítása érdekében az esetleges félreértések elkerülése céljából a törvényben egyenként akarja felsorolni.

Köszönetnyilvánítás

Mindazon barátaink, jóismerőseink, egyesület, amelyek akár személyesen, akár más uton drága halottunk

Wagner Pál

elhunytá alkalmával részvétükkel kerestek fel, fogadják ezuton köszönetünket.

Wagner család.

Legújabb jelentéseink:**Ismét megkezdődtek Moszkvában a szovjet-török tárgyalások**

Moszkva. Molotov külügyi népbiztos hétfőn délután 4 órakor a Kremlben kihallgatáson fogadta Saracsoglu török külügyminisztert. A török-szovjet tárgyalások ezzel ismét megkezdődtek. Moszkvából jelentik: Hétfő délután Saracsoglu török külügyminiszter két órán át tanácskozott a Kremlben Molotovval. A tanácskozásokról semmi sem szivárgott ki. Diplomáciai körökben azt találgatják, hogy miért halasztották el az orosz-török egyezmény megkötését, amelyről úgy tudták, hogy aláírása még az elmúlt hét befejezése előtt megtörténik.

Hitler újabb nyolc békepontjáról szóló híreket cáfol Berlin

Londonból jelentik: A „Popolo d'Italia” idézi a Sunday Dispatch cikkét, amely Hitler pontosan körülírt békefeltételeit a következőkben foglalja össze:

1. Lengyel népi állam megalakítása német védelem alatt.
2. Az európai államok határainak garantálása.
3. A régi német gyarmatok visszaadása, vagy legalább is jelentős kedvezmények a gyarmatokon Németország számára.
4. A cseh-morva protektorátus széleskörű autonómiát kap.
5. Új európai gazdasági politika.
6. A kisebbségi kérdés felülvizsgálása.
7. Hosszulejáratu paktum Németország, Olasz-

ország, Anglia és Franciaország között.

8. Az olasz követelések elismerése.

Római illetékes körök kijelentései alapján az olasz félhivatalos végül erélyesen megcáfolja azt a hírt, hogy Ciano, Molotov és Ribbentrop Berlinben politikai és katonai természetű tárgyalásokat tagnak folytatni.

Berlinből jelentik: A Jegerélyesebben cáfolják azokat a külföldi híreket, amelyek szerint Hitler birodalmi vezér nyolc pontból álló új béketervet dolgozott volna ki. Illetékes helyen kijelentik, hogy Hitler legutóbbi beszédében mindent elmondott, ami német részről a béke kérdésével kapcsolatban elmondandó volt. Nem Németországon van a sor, hogy javaslatokat tegyen az esztelen háborúak igazságos békévé való átváltoztatása érdekében.

Széleskörű felhatalmazással indult Londonba Olaszország angliai új nagykövete

Londonból jelentik: Bastianini londoni olasz nagykövet kedden megjelenik a külügyi hivatalban és a szokásoknak megfelelően látogatást tesz Halifax külügyminiszternél. Valószínűnek tartják, hogy ez a látogatás túllépi az egyszerű

udvariassági látogatás kereteit. Azoknak a megbeszéléseknek nyomán, amelyeket Bastianini Rómából való elutazása előtt Mussolinivel és Ciano gróffal folytatott, az a vélemény alakult ki, hogy széleskörű felhatalmazással indult Londonba.

„Németország nagy gyarmatbirodalomvá válik”

— írja a Deutsche Allgemeine Zeitung

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung a következőket írja: „Anglia bosszúságára felszámoltuk a versaillesi békeszerződést és ugyancsak Anglia bosszúságára hatalmas gyarmatbirodalomvá leszünk. A jövő Eu-

rópáját megóvjuk a háborútól. Az angol politika megsemmisítette az együttműködés lehetőségét.” Ugyanez a lap egy másik cikkében azt írja, hogy Anglia háborút akar és meg is kapja azt. (Rador.)

LAPZÁRTA:

London. Malsky londoni szovjetnagykövet ma kihallgatáson jelent meg Halifax külügyminiszternél, akivel az időszerű kérdésekről tárgyalt. Hír szerint a két ország gazdasági kapcsolatain kívül szóba kerültek az orosz-török tárgyalások, valamint az orosz- finn feszültséggel kapcsolatos kérdések is.

Páris. A francia főparancsnokság jelentése szerint a németek a Moseltől keletre tüzérségi fedezet mellett támadást indítottak és az aknamezők által védett Schneeberg-magaslatot elfoglalták. A francia csapatok a támadást megállították és a németeknek Apactól északra vissza kellett vonulniuk. Október második hetében a francia hadiflotta huszonöt ezer tonna Németországba irányuló árut tartóztatott fel.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda megcáfolja azt a külföldön elterjedt hírt, mint ha Ruprecht volt bajor trónörökös „titokzatos körülmények” között meggyilkolták volna. Ruprecht ma 71 éves és teljesen egészséges. (Rador.)

Tallinból jelentik: Azok a németek, akik elhagyják Észtország területét a következő holtakat vihetik magukkal: butorok, művészi és kulturális értéktárgyak gyűjteménye, gépkecsik, ékszerek stb. Minden személy 50 eszt korlátot vihet magával. (Rador.)

Washingtonból jelentik: Pittmann szenátor a semlegességi vita megrövidítése végett törölte a törvényjavaslatból a 90 napos hiteltre vonatkozó szakaszt, amely a hadviselőket arra kötelezte, hogy az áruk ki szállítása előtt azok ellenértékét fizessék ki. Mivel ez a szakasz ellenkezésre talált az amerikai közigazgatás-

hoz közelálló körökben, helyesebbnek találta azt törölni.

Párisból jelentik: Raczkiewicz lengyel köztársasági elnök mellhártyagyulladásban megbetegedett. Állapota az orvosok jelentése szerint kielégítő.

Bern. Svájcban kincstárjegyeket bocsátanak 150 millió lei értékben. A kincstárjegyek lejáratakor szorint 2 és háromnegyed, valamint 3 és fél százaléko kamatoznak. Az új kincstárjegyeket a svájc bankok veszik át.

Kaukasusból jelentik: A litván hadsereg a szovjetkormánnyal kötött megegyezésnek megfelelően hétfőn délután Vilna irányában átlépte a határt. Ugy tudják, hogy a litvánok kedden vonulnak be Vilnába.

Berlinből jelentik: A litván csapatok hétfőn megkezdtek a vilnai kerület elfoglalását. A szovjetcsapatok már vasárnap visszavonultak a városból és környékéről.

Brüsszel. (Rador.) Roosevelt elnök felkérésére Lipót belga király október 26-án rádióbeszédet tart a nemzetközi helyzetről és a semlegességről.

Párisból jelentik: A liceumok és az egyetemek hétfőn nyitották meg kapujukat. A tanítás megkezdése, a nemzetközi eseményekre való tekintettel két heti késedelmet szenvedett. (Rador.)

Tallin. A Reuter ügynökség jelentik: Háromszáz főből álló szovjet különítmény érkezett tegnap az észtországi Paldiskibe. (Rador.)